

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Spotřební daň z piva
Excise Duty on Beer

Student:	Petra Havlíčková
Vedoucí bakalářské práce:	Ing. Regína Střílková

Ostrava 2015

Zadání bakalářské práce

Student: **Petra Havlíčková**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Téma: **Spotřební daň z piva**
Excise Duty on Beer

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretické aspekty spotřebních daní
3. Komparace spotřebních daní vybraných členských států EU
4. Aplikace spotřební daně z piva ve vybraném pivovaru
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

SVÁTKOVÁ, Slavomíra. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 468 s. ISBN 978-80-7357-443-7.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠULC, Ivo. *Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 4. 2010*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 408 s. ISBN 978-80-7263-608-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Regína Střílková**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 07.05.2015

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 a 2 jsem samostatně upravila a přílohu č. 3 danou mi k dispozici jsem samostatně vložila a doplnila.

V Ostravě dne 7.5.2015

.....

Petra Havlíčková

Obsah

1	Úvod	5
2	Teoretické aspekty spotřebních daní	7
2.1	Historie daní.....	7
2.1.1	Historie daní ve světě	7
2.1.2	Historie daní v České republice	9
2.2	Daně v České republice.....	10
2.2.1	Přímé daně.....	10
2.2.2	Nepřímé daně.....	11
2.3	Zákon o spotřebních daních	11
2.3.1	Přehled zákona o spotřebních daních	11
2.4	Spotřební daně v České republice	13
2.4.1	Daň z minerálních olejů	13
2.4.2	Daň z tabákových výrobků	15
2.4.3	Daň z lihu	18
2.4.4	Daň z vína a meziproductů.....	19
2.4.5	Daň z piva	21
2.4.6	Zdaňovací období a daňové přiznání	24
3	Komparace spotřebních daní vybraných členských států EU	25
3.1	Pivo v EU	25
3.1.1	Produkce piva v EU	25
3.1.2	Spotřeba piva na obyvatele	27
3.1.3	Dovoz a vývoz států EU	27
3.2	Spotřební daně v EU	28
3.2.1	Elektronický systém EMCS	29
3.2.2	Spotřební daně z piva v EU.....	30
3.2.3	Spotřební daně ve Finsku.....	32

3.2.4	Spotřební daně v Bulharsku	33
3.2.5	Spotřební daně v Rakousku	34
3.2.6	Komparace vybraných zemí	34
4	Aplikace spotřební daně z piva ve vybraném pivovaru	38
4.1	Seznámení s pivovarem	38
4.1.1	Historie Pivovaru Koníček s.r.o.	38
4.1.2	Pivovar v roce 2015.....	39
4.1.3	Ocenění.....	40
4.2	Výroba piva.....	40
4.3	Druhy piva.....	41
4.4	Výstav piva v roce 2014.....	42
4.5	Spotřební daně	44
4.6	Vývoz do Polska a Slovenska.....	48
4.7	Zpracování daňového přiznání za měsíc leden 2014	49
4.8	Vyhodnocení.....	50
5	Závěr	53
	Seznam použité literatury	55
	Seznam zkratk	57
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Spotřební daně jsou jednou z nejvýznamnějších položek, které plní státní rozpočet. Spolu s daní z přidané hodnoty tvoří většinu příjmů státního rozpočtu. Částka, která se stává inkasem státního rozpočtu, co se týče spotřebních daní, není malá a v posledních letech se pohybuje ročně okolo 140 mld. Kč. Pouze u daně z přidané hodnoty se jedná o částku vyšší a to i dokonce dvojnásobnou částce spotřebních daní tedy okolo 290 mld. Kč ročně. Když dojde ke snížení či naopak zvýšení jednotlivých druhů spotřebních daní, jedná se o velmi diskutované téma, právě pro svou významnou roli při plnění státního rozpočtu. Z procentuálního vyjádření vyplývá, že státu připadá i díky DPH, většina z konečné ceny zboží a to např. u pohonných hmot okolo 50 %, u cigaret připadne státu mnohdy dokonce necelých 83 % z konečné ceny zboží. Z těchto důvodů jsou námětem této práce spotřební daně.

Daně vznikaly již v dávných dobách, ovšem měly úplně jinou podobu a smysl. Mezi prvními důvody výběru daní byla podpora vojsk. Postupně se daně stávaly oblíbeným nástrojem, který fungoval na principu vydávání určité části svého majetku a to k prospěchu vyšší moci, ke kterým se postupně přidali církevní hospodáři a další. Tím se stávali bohatí bohatšími a chudí chudšími. Množství jednotlivých druhů daní postupem času narůstalo a v současnosti jich je velmi mnoho.

Spotřební daně jsou jako celek velice aktuálním tématem, o kterém se diskutuje velmi často. Velice zajímavým poznatkem je to, že má Česká republika skoro nejchudší pивní trh na světě, avšak je celosvětově proslulá jako národ pivařů a druhy a kvalita českých piv jsou známy po celém světě. Pivo patří k nejoblíbenějším nápojům České republiky, pravidelných konzumentů je okolo 40 % a každý Čech ročně vypije v průměru okolo 150 litrů piva.

V první části práce jsou popsány teoretické aspekty spotřebních daní, a to z hlediska historie ve světě i v České republice a členění jednotlivých druhů těchto daní. U každé z daní dojde k vysvětlení základních pojmů spolu s výpočtem. Dále druhá kapitola popisuje rozdělení daní na přímé a nepřímé a shrnutí zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SpD“).

Druhá část práce je zaměřena na komparaci jednotlivých spotřebních daní mezi s vybranými členskými státy EU a Českou republikou. Pro práci byly vybrány ke komparaci členské státy Finsko, Bulharsko a Rakousko. První část této kapitoly je

věnována systému EMCS a obecné charakteristice piva v Evropské unii, co se týče produkce, spotřeby či dovozu a vývozu.

Ve třetí a poslední části práce jsou spotřební daně hodnoceny z hlediska praktické aplikace ve vybraném Pivovaru Koníček s.r.o. Dále je v kapitole zachycena historie, ocenění, výroba a druhy piva Pivovaru Koníček s.r.o.

Cílem práce je vymezení spotřebních daní v Pivovaru Koníček s.r.o. Mezi dílčí cíle bakalářské práce patří vymezení spotřební daně z hlediska teoretických aspektů a komparace s ostatními zeměmi.

V této bakalářské práci jsou pro dosažení cílů použity metody analýzy, komparace a popisu.

Metoda analýzy je procesem, kdy se zkoumaný objekt reálně a myšlenkovitě rozkládá na dílčí části, které se následně stanou předmětem dalšího zkoumání. Jde o rozbor vlastností, faktů a vztahů, které postupují od celku k částem. Metoda komparace patří do základní metody hodnocení. Komparační neboli srovnávací metoda lze využít jak při získávání poznatků, tak při jejich následném zpracování. Metoda popisu je založena na pojmech, které popisují objekty zkoumání z hlediska kvalitativních a kvantitativních charakteristik.

2 Teoretické aspekty spotřebních daní

Ve druhé kapitole, teoretické aspekty spotřebních daní, je zachycena historie daní a dále především problematika spotřebních daní, jejich rozdělení a charakteristika.

2.1 Historie daní¹

Nejen v České republice, ale také všude ve světě vznikly daně až mnohem později než samotný stát. Ukládání i výběr daní souvisel s veřejnou správou, a proto právě až při založení veřejné správy vznikaly již známé pojmy jako daň či berně.

Před vznikem daní se státní výdaje ve většině států platily prostřednictvím jmění daného státu a to například z výnosů dolů, královských statků, dále také používáním vodovodů, mostů, cest. Když začalo docházet k tomu, že výdaje převyšovaly jmění státu, muselo se začít uvažovat o dalších peněžních prostředcích, které stát získá.

Na začátku, kdy se ještě nedalo hovořit o daních, to byla úhrada od jednotlivců a to zpravidla z jejich nemovitého jmění. Tento peněžní příjem státu byl nepravidelný. Postupem času se tento výběr peněz začal formovat do pevných a pravidelných úhrad či daní.

2.1.1 Historie daní ve světě

Daně začaly vznikat již v otrokářské společnosti. Jednalo se o příjmy příležitostné, měly druhořadou roli a jejich výběr byl v naturální podobě. Důvodem, proč v otrokářské společnosti nemusely být daně vybírány pravidelně a měly druhořadou roli, je fakt, že stát nepotřeboval mnoho financí. Například funkce ve správě, senátorství a vojenská služba byly funkce čestné. Většina výdajů byla poskytnuta vojsku a veřejným stavbám.

Také ve starém Egyptě se daně vybíraly v naturální podobě a vybíraly se z výtěžků půdy či živnostenských výrobků.

Dobrovolný charakter měly daně i ve starém Řecku. Dalším vývojem hospodářství vznikla pozemková daň, která se již většinou vybírala každým rokem

---

¹ Široký (2008)

a byla okolo 20 % výnosu z pozemků. Narození syna, držení dobytka, možnost mít otroka, znamenalo další odvody lidu státu.

Kromě příjmů z válečné kořisti měl vlastnické právo na celkový majetek Římany podrobených zemí antický Řím.

I v dobách feudálního státu se hovoří o nepravidelných odvodech, které měly jen podpůrnou roli. Odvody byly vybírány většinou v případě válečných tažení. S vývojem feudálního státu přecházely odvody z naturální do peněžní podoby a také byly pravidelnější. V této době vznikly první daně a to: domény, regály, kontribuce a akcízy. Domény měly naturální podobu a platily se z výnosů z panovníkova majetku. Odvody za propůjčení práv, jako právo těžby, právo vaření piva, právo razit mince, se nazývaly regály. Kontribuce, které se odváděly z hlavy, výnosů a majetku, se řadily mezi první „přímé daně“. První „nepřímé daně“ vznikly z akcízů. Byly to například spotřební daně z dobytka, soli, mýdla, piva, svíček a vlny. Daňový pachtýř jako zaměstnání vzniklo v tomto období. Byla to profese pro výběr jedné nebo všech daní. V pozdním feudalismu vznikaly pojmy, jako jsou katastry, akcízové hnutí či akcízová kontroverze.

Ač bylo základem liberalismu minimalizovat zásahy do ekonomiky státem, v tomto období výrazně vzrostla úloha státu, kdy stát potřeboval více finančních prostředků a tím se zvyšovalo daňové břemeno. Mezi hlavní zdroje příjmů států a již pravidelné platby pro všechny ekonomické subjekty se mohly zařadit daně právě v období liberalismu, jelikož se začalo rozvíjet zdravotnictví a školství, vznikaly daňové soustavy přímých a nepřímých daní z akcízů a kontribucí. Přímé daně se tehdy dělily na výnosové a důchodové.

Mezi 19. a 20. stoletím byly výnosy daní určené také pro dosažení cílů sociální politiky. V tomto období se uskutečnily daňové reformy, díky nimž vznikl daňový výnos podle skutečného stavu, výběr daně probíhal na základě daňového přiznání, vznikla progresivní sazba daně a cla byla uvalena jen na dovoz. U většiny států vzrostl podíl přímých daní a spotřební daně byly vybírány z lihu, cigaret, čaje, petroleje a kaka. Již v tomto období se výrazně diskutovalo o problému daňových úniků.

Daňová kvóta mezi světovými válkami stále rostla z důvodů snahy o získání peněz na obnovu ekonomiky. V některých státech, zejména těch vyspělých, dosahovala 30 % HDP. Díky přípravám na další světovou válku vznikaly přírážky na různé typy daní.

Důraz na stabilizační funkci a růst daňového zatížení byl kladen i po druhé světové válce. Ve většině zemí byla stanovena daňová kvóta mnohdy dosahující až 50 % HDP. První snahy o mezinárodní harmonizaci vznikaly v tomto období.

Snižování daní, mezních sazeb daně či daňového břemene, se připisuje období od 70. do 90. let 20. století.

V současnosti, je zvyšován podíl nepřímých daní, daňová sazba ze zisku firem je nižší než u jednotlivců a dochází k prohlubování v oblasti daňových úniků a praní špinavých peněz.

2.1.2 Historie daní v České republice

Již v předchozí kapitole je popsáno, že v dávných dobách byly ve světě výdaje státu hrazeny díky výnosům královských statků apod. Jinak to nebylo ani v českých zemích. Již v 10. století v českých zemích přichází první zmínka o celním regálu. Také v této zemi byly odvody státu dobrovolné. Díky vzniku cla byl založen roku 1100 hlavní celní úřad v Praze. První povinná daň vznikla za vlády Boleslava I. Původ majetkových a výnosových daní se datuje do 12. století. Statky šlechty a jejich služebníků či církev byly od platby daně v té době osvobozeny.

Už v dávných dobách se stát setkával s problémy, týkající se výběrem daní. V 15. století byli typickým příkladem Táborité, kteří nesouhlasili s placením daní. V 16. století již existovala přímá daň majetková, z hlavy a z příjmu a nepřímá daň z piva a vína. Vznikaly první pokusy o sestavení českého katastru. V tomto období vznikaly první náznaky české daňové soustavy.

Mezi 16. a 17. stoletím byla vytvořena domovní daň, zvláštní daně tehdy platili židé. Po třicetileté válce byly zavedeny nové daně například z nápojů, ryb, komínů, přepychu.

V 18. století byly sestavovány první seznamy katastrů a hlavní pilíře daňové soustavy. Je to období mnoha reforem.

Na začátku 19. století vznikla daň výdělková, domovní, osobní či potravní. Ministerstvo financí bylo založeno roku 1848. Největší výnos ze spotřebních daní měl tenkrát tabákový monopol. Naopak méně výnosný byl monopol loterijní, solný, umělých sladidel a výbušnin. Cla zůstávala důležitým finančním zdrojem.

V průběhu první světové války zůstal daňový systém skoro beze změn. Po válce vznikla válečná daň.

Při vzniku samostatné republiky se roku 1918 zřídilo Ministerstvo financí ČSR a usilovalo se o sjednocení daňového systému. Daňový systém byl tvořen z daňového systému Rakousko - Uherska. Roku 1918 vznikly daně přímé (majetkové a osobní) a nepřímé (daň z cukru, lihu, minerálních olejů, piva, šumivého vína, tabáku, soli, umělých sladidel a výbušnin). Postupem let se daně měnily, zvláště daně nepřímé jako například daň nápojová, z masa, z uhlí, z limonád a z motorových vozidel. Daňová reforma, která byla v roce 1927, srovnala rok kalendářní s rokem berním.

Ohrožení Německem a tím snížená hospodářská situace vedla k tomu, že se zavedl branný příspěvek, mimořádná daň z dividend a cenných papírů, mimořádná daň ze zisku. Daň z piva se stala samostatná. Při obsazení Československého státu se přerušil i vývoj berního práva.

V průběhu druhé světové války i po ní neprobíhaly zásadní změny v oblasti daní kromě vzniku tzv. milionářské dávky z důvodů škod způsobených válkou. Další větší reforma se vytvořila roku 1948. Zavedena byla daň například zemědělská. V tomto období docházelo k mnoha daňovým reformám. Daňový systém se po roce 1954 rozdělil na daně placené podnikovou sférou a daně placené obyvatelstvem. Po roce 1966 se národní hospodářství rozvíjelo.

Po sametové revoluci bylo rozhodnuto vytvořit novou daňovou soustavu a to k 1. 1. 1993. Revoluce se týkala naprosto všech daní. Většina daňové soustavy byla zachována do roku 2008. Od roku 2008 byly zavedeny tzv. energetické daně.

2.2 Daně v České republice

Daně jsou nedílnou součástí příjmů státního rozpočtu a dokonce patří mezi nejvýznamnější příjmy státního rozpočtu. V České republice, tak jako ve světě, se daním nedá bez porušení zákona nijak vyhnout. Daňová soustava v České republice se již od feudalismu rozděluje daně na přímé a nepřímé.

2.2.1 Přímé daně²

Přímé daně se od daní nepřímých liší tím, že jsou vyměřeny přímo poplatníkovi na základě jeho důchodu či majetku. Poplatník se jim nemůže jakkoli vyhnout. Daně přímé se dělí na daně důchodové a majetkové. Důchodové daně jsou nazývány také příjmové. Mezi tyto daně se řadí daň z příjmů fyzických a právnických osob.

---

² Kubátová (2009)

Mezi majetkové daně se řadí daň silniční, daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. Obecně se dá říct, že u přímých daní je ve většině případů plátce i poplatník jedna osoba.

2.2.2 Nepřímé daně³

Daně nepřímé jsou zahrnuty již v cenách zboží, služeb, převodů a nájmu. Jelikož jsou tyto daně zahrnuty již v cenách, lidé si často neuvědomí, že při koupi platí i daň, natož tak jejich výši. Tyto daně se od daní přímých liší i tím, že nezávisí na majetku či důchodu osoby a nezohledňují osoby s nízkým či naopak vysokým příjmem. U těchto daní je však plátce někdo jiný než poplatník.

Daně nepřímé se rozdělují na selektivní, univerzální a energetické. Mezi selektivní daně patří daň spotřební, mezi univerzální patří daň z přidané hodnoty a mezi daň energetickou patří daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Jelikož se v této bakalářské práci zachycuje převážně spotřební daň, bude tato daň rozvedena v samostatné kapitole.

2.3 Zákon o spotřebních daních

Na začátku roku 2004 vešel v platnost zákon o SpD. Zákon o SpD vznikl převážně z důvodu vstupu České republiky do Evropské unie, jelikož bylo nutno respektovat určité zásady daných směrnic. Od zavedení tohoto zákona probíhají každým rokem novelizace. Poslední novelizace proběhla k 1. 1. 2015. Od vzniku tohoto zákona jich bylo vydáno celkem 35. Každý rok jsou vydány v průměru tři novely. Hlavní důvody novelizací jsou: tlak Evropské unie na úplné převzetí harmonizačních předpisů, ukončení lhůt pro přidělené výjimky z pravidel směrnic, odezva na změny ostatních daňových a nedaňových tuzemských právních norem, snahy o zamezení daňových úniků, odstranění věcných či technických chyb a omylů a v neposlední řadě zjištění míst, která v zákoně vůbec nebyla nebo byla pouze částečně ošetřena.³

2.3.1 Přehled zákona o spotřebních daních

Nejdůležitějším zákonem pro tvorbu práce je samozřejmě zákon o SpD a proto je významné si podrobně charakterizovat tento zákon, který je rozdělen do osmi částí

---

³ Kubátová (2009)

a celý je tvořen 142 paragrafy. V Tab. 2.1 je znázorněn přehled zákona o SpD podle jeho částí spolu s rozdělením paragrafů.

Tab. 2.1 Přehled zákona o SpD

ČÁSTI ZÁKONA		
1.	Obecná ustanovení	§ 1 – 43
2.	Obecná ustanovení o povolovacím řízení	§ 43a – 43q
3.	Zvláštní ustanovení:	§ 44 – 131
	• daň z minerálních olejů	• § 44 – 65
	• daň z lihu	• § 66 – 79a
	• daň z piva	• § 80 – 91
	• daň z vína a meziproductů	• § 92 – 100b
	• daň z tabákových výrobků	• § 100c - 131
4.	Omezení prodeje lihovin a tabákových výrobků	§ 132 – 134
5.	Značkování a barvení vybraných minerálních olejů	§ 134a – 134k
6.	Značkování některých dalších minerálních olejů	§ 134l – 134v
7.	Sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji	§ 134w – 134zg
8.	Správní delikty	§ 135 – 135zzi
7.	Společná, přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení	§ 136 - 142

Zdroj: zákon o SpD + vlastní zpracování

První částí zákona o SpD jsou obecná ustanovení, které jsou popsány v Tab. 2.1. V této části se nachází různá pravidla, která jsou pro všech pět spotřebních daní stejná nebo jsou ve zvláštních ustanoveních ještě doplněna.

Obecná ustanovení o povolovacím řízení jsou od roku 2015 druhou částí zákona o SpD.

Třetí část zákona je zaměřena na zvláštní ustanovení, které je rozděleno podle druhů spotřebních daní. V každém z těchto pěti zvláštních ustanovení se nachází nová nebo doplňující pravidla.

Čtvrtá a nejkratší část je omezení prodeje lihovin a tabákových výrobků, které se týká zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků na tržištích, stáncích a dalších místech.

Pátá a šestá část se věnuje značkování a barvení minerálních olejů.

Stejně jako druhá část tak i část sedmá je od roku 2015 nedílnou součástí tohoto zákona. Část sedmá se týká sledování nakládání se zvláštními minerálními oleji.

Správní delikty se řadí do osmé části tohoto zákona. Tato část uvádí případy, které jsou buď přestupkem nebo správním deliktem a spolu s nimi řeší i výši pokut. Poslední částí zákona jsou společná, přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení.

2.4 Spotřební daně v České republice

Vznik spotřebních daní se datuje od roku 1. 1. 1993, kdy nově vzniklá daňová soustava byla velmi podobná daňové soustavě vyspělých států. Spotřební daně patří mezi tři nejvýznamnější příjmy státního rozpočtu spolu s pojistným na sociální zabezpečení a systémem daní z příjmů. Spotřební daně v České republice byly kompatibilní s harmonizovaným systémem všech členských států EU, ač v té době ještě Česká republika nebyla členem EU. V České republice existuje pět druhů spotřebních daní a to: daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z vína a meziproduktů a daň z piva.

Velkou zajímavostí, co se týče spotřebních daní členských států EU, jsou mimo tyto spotřební daně, které se v České republice vyskytují, i spotřební daně jiné a to například káva (v Belgii, Bulharsku, Dánsku či Lotyšsku), čaj (v Bulharsku a Dánsku), výrobky z kaviáru (na Kypru), igelitové tašky (v Belgii a Irsku), mobilní telefony (na Maltě), minerální voda (v Dánsku) nebo také zmrzlina a čokoláda (v Dánsku).⁴

V následujících kapitolách budou popsány spotřební daně jednotlivě, dále bude znázorněno také: kdo jsou plátcí daně, co je předmětem daně, kdy dochází k osvobození od daně či jak se zjistí základ daně apod. Výpočet spotřební daně je, s výjimkou cigaret, jednoduchý, přesto bude ale v každé kapitole názorně vypočítán.

2.4.1 Daň z minerálních olejů

Předmět daně

Daň z minerálních olejů jako jediná spotřební daň neplyne plně do státního rozpočtu. Do Státního fondu dopravní infrastruktury se odvádí 9,1 %. Tato spotřební daň patří mezi ty nejkomplikovanější z toho důvodu, že se jedná o nejpočetnější skupinu. Předmětem této daně jsou mimo samotné výrobky i jejich směsi. Minerální oleje se v zákoně nachází pod číselným kódem nomenklatury. Právě z těchto důvodů nebudou představeny všechny předměty spotřební daně z minerálních olejů, ale jen některé jako: motorové a ostatní benzíny, motorová nafta, petrolej a lehký topný olej, těžký topný olej, odpadní oleje, zkapalněné ropné plyny, směsi minerálních olejů, směsná nafta, oleje, rašelina, parafín a vazelína, aditiva. Při zjištění, co je předmětem

---

⁴ Svátková (2009)

spotřebních daní z minerálních olejů, se dá pochopit, že se s těmito oleji člověk setkává snad každý den, velká skupina olejů totiž slouží k pohonu motorů automobilů či jiných dopravních prostředků.

Plátce daně

Mezi plátce daně patří velmi široká skupina osob fyzických i právnických, které mají povinnost přiznat a zaplatit spotřební daň a to podle zákona o SpD v těchto případech:

- při jakémkoliv použití či prodeji minerálních olejů pro pohon motorů,
- při jakémkoliv použití či prodeji směsí minerálních olejů, které jsou určeny pro pohon dvoutaktních motorů za účelem pohonu jiných než dvoutaktních motorů,
- při použití či prodeji minerálních olejů pro výrobu tepla,
- při použití či prodeji plnidla nebo přísady do minerálních olejů,
- při prodeji či bezúplatném předání odpadních olejů, které nebyly zdaněny pro výrobu tepla či pohon motorů,
- apod.

Osvobození od daně

Od spotřební daně jsou osvobozeny minerální oleje jako benzín a motorová nafta za předpokladu, že slouží pro jiné účely než je výroba tepla či pohon motorů, dále za stejného předpokladu se jedná o směsi olejů jako směsná nafta či lihobenzín, pestré směsi olejů jako je sójový a olivový olej, toluen, přírodní asphalt, rašelina, vazelína, parafín a to všechny maximálně do výše technicky zdůvodněných ztrát.

Základ daně

Základem daně z minerálních olejů je podle § 47 zákona o SpD množství minerálních olejů vyjádřené v 1000 litrech při teplotě 15 °C a pro zkapalnělé ropné plyny a těžké topné oleje je základ daně množství vyjádřené v tunách čisté hmotnosti.

Sazba daně

Sazbu daně z minerálních olejů vyjadřuje Tab. 2.2, které se dělí podle kódu nomenklatury, kdy do kódu nomenklatury 2711 spadají zkapalněné ropné plyny, všechny ostatní, jako motorové benziny, motorová nafta a další, se řadí pod kód nomenklatury 2710.

Tab. 2.2 Sazby daně z minerálních olejů

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2710	Motorové benziny, ostatní benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle § 45 odst. 1 písm. a) s obsahem olova do 0,013 g/l včetně	12 840 Kč/1 000 l
	Motorové benziny, ostatní benziny a letecké pohonné hmoty benzinového typu podle § 45 odst. 1 písm. a) s obsahem olova nad 0,013 g/l	13 710 Kč/1 000 l
	Střední oleje a těžké plynové oleje podle § 45 odst. 1 písm. b)	10 950 Kč/1 000 l
	Těžké topné oleje podle § 45 odst. 1 písm. c)	472 Kč/t
	Odpadní oleje podle § 45 odst. 1 písm. d)	660 Kč/1 000 l
2711	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. e)	3 933 Kč/t
	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. f)	0 Kč/t
	Zkapalněné ropné plyny podle § 45 odst. 1 písm. g)	1 290 Kč/t

Zdroj: Zákon o SpD + vlastní zpracování

Výpočet daně

Výpočet této daně je v tomto případě velice jednoduchý. Například pro výpočet benzínu, který má obsah olova do 0,013, se z Tab. 2.2 zjistí daná sazba daně. Spotřební daň je tedy 12,84 Kč za 1 litr benzínu. Při ceně 33 Kč za litr benzínu spotřební daň, která je odvedena státu, tvoří 38,9 % ceny.

Vývoj sazby daně

V Tab. 2.3 je zachycen vývoj hodnoty sazby z bezolovnatého benzínu a motorové nafty od roku 1993 do 2015. Nynější sazba daně je stejná od roku 2010.

Tab. 2.3 Vývoj hodnoty sazby z bezolovnatého benzínu a motorové nafty (1993 – 2015)

Rok	1993	1994	1995	1996 - 1997
Bezolovnatý benzin	9 390 Kč/t	10 055 Kč/t	10 160 Kč/t	11 570 Kč/t
Motorová nafta	8 250 Kč/t	8 250 Kč/t	8 340 Kč/t	8 340 Kč/t
Rok	1998	1999 - 2003	2004 - 2009	2010 - 2015
Bezolovnatý benzin	12 950 Kč/t	10 840 Kč/1000 l	11 840 Kč/1000 l	12 840 Kč/1000 l
Motorová nafta	8 700 Kč/t	8 150 Kč/1000 l	9 950 Kč/1000 l	10 950 Kč/1000 l

Zdroj: Šíroky (2013) + vlastní zpracování

Od roku 1993 do 1998 byla sazba daně podle Tab. 2.3 v Kč/t. Od roku 1999 až do 2015 je sazba v Kč/1000 l. Nynější sazba daně je stejná od roku 2010.

2.4.2 Daň z tabákových výrobků

Předmět daně

Spolu s alkoholickými nápoji patří tabákové výrobky mezi ty, které velice škodí lidskému organismu. Není tomu dávno, kdy byla vynalezena tzv. „elektronická cigareta“. Ta měla a má sloužit ke zdravějšímu způsobu kouření a nepodléhá předmětu

daně, ovšem většina lidí se opět vrací od elektronické cigarety zpět k normálním cigaretám. Velkou zajímavostí je fakt, že žvýkáci a šňupavý tabák do předmětu daně nepatří.

Do předmětu daně z tabákových výrobků patří, na rozdíl od daně z minerálních olejů, pouze čtyři skupiny výrobků a to: cigarety, doutníky a cigarillos, tabák ke kouření, a ostatní tabák.

Plátce daně

Plátcem daně z tabákových výrobků jsou fyzické i právnické osoby, kterým vznikla povinnost přiznat a zaplatit daň, z důvodů porušení zákazu prodeje cigaret konečnému spotřebiteli za cenu, která je vyšší, než jaká je cena uvedená na tabákové nálepce pro konečného spotřebitele.

Osvobození od daně

Osvobození od daně u tabákových výrobků je velice úzce vymezeno, jelikož existují jen dva případy, kdy k osvobození dojde a to: při výrobních zkouškách, které jsou nezbytné a při kroku, kdy celní úřad odebere tabákové výrobky jako vzorky.

Základ daně

Cena pro konečného spotřebitele je základem daně pro procentní část daně u cigaret, množství vyjádřené v kusech je základem pro pevnou část daně u cigaret, množství vyjádřené v kusech je základem daně u doutníků a cigarillos a množství vyjádřené v kilogramech je základem daně u tabáku ke kouření.

Sazba daně

Sazba daně z tabákových výrobků, znázorňující Tab. 2.4, rozděluje sazbu daně k výpočtu z cigaret, doutníků a cigarillos a tabák ke kouření. Výpočet spotřební daně z cigaret je znázorněn v následujícím odstavci.

Tab. 2.4 Sazba daně z tabákových výrobků

Text	Sazba daně		
	Procentní část	Pevná část	Minimální
Cigarety	27 %	1,29 Kč/kus	Celkem nejméně však 2,37 Kč/kus
Doutníky, cigarillos	1,42 Kč/kus		
Tabák ke kouření	1 896,00 Kč/kg		

Zdroj: Zákon o SpD + vlastní zpracování

Výpočet daně

Výpočet spotřební daně z tabákových výrobků je o něco složitější než výpočet jiných spotřebních daní. Při výpočtu se musí dát pozor na to, že je sazba daně

dvousložková. Výpočet se provede tak, že se součin procentní části sazby daně a ceny pro konečného spotřebitele vydělí stem a přičte se k tomu pevná část sazby daně vynásobená počtem kusů cigaret. Poté se porovná vypočtená daň s minimální sazbou daně a vychází se z té, která je vyšší. Jeden kus cigarety představuje tabákový provazec v délce do 80 mm včetně, za dva kusy cigaret se považuje tabákový provazec v délce od 80 mm do 110 mm včetně, za tři kusy cigaret v délce od 110 mm do 140 mm a každých dalších, i započatých, 30 mm tabákového provazce se pokládá za další kus cigarety.

V názorném příkladu, v Tab. 2.5, stojí krabička cigaret 85 Kč. Jelikož vypočítaná spotřební daň (48,75 Kč) dosahuje vyšší částky než minimální spotřební daň (47,40 Kč), je spotřební daň ta vyšší, tedy 48,75 Kč. Spolu s DPH je výše spotřební daně z celkové ceny 74,7 %.

Tab. 2.5 Výpočet zdanění cigaret

Text	Částka
Součin procentní částí daně	22,95 Kč (27 % z 85 Kč)
Součin pevné sazby daně	25,80 Kč (1,29 Kč x 20 ks)
Vypočítaná spotřební daň	48,75 Kč (22,95 Kč + 25,80 Kč)
Minimální spotřební daň	47,40 Kč (2,37 Kč x 20 ks)
DPH	14,75 Kč (85 Kč x 21/121)
Zdanění celkem	63,50 Kč (48,75 Kč + 14,75 Kč)
Zdanění v procentech z celkové ceny	74,7 %

Zdroj: vlastní zpracování

Vývoj sazby daně

Vývoj hodnoty sazby daně z cigaret v letech 1993 až 2015 je znázorněna v Tab. 2.6.

Tab. 2.6 Vývoj hodnoty sazby daně z cigaret (1993 – 2015)

Rok	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Cigarety	0,46 Kč/ks	0,50 Kč/ks	0,51 Kč/ks	0,65 Kč/ks	0,65 Kč/ks	0,74 Kč/ks
Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Cigarety	0,79 Kč/ks	0,79 Kč/ks	0,36 Kč/ks + 22 % z PC	0,36 Kč/ks + 22 % z PC	0,36 Kč/ks + 22 % z PC	0,48 Kč/ks + 23 % z PC
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Cigarety	0,60 Kč/ks + 24 % z PC	0,73 Kč/ks + 25 % z PC	0,88 Kč/ks + 27 % z PC	1,03 Kč/ks + 28 % z PC	1,03 Kč/ks + 28 % z PC	1,07 Kč/ks + 28 % z PC
Rok	2011	2012	2013	2014	2015	
Cigarety	1,07 Kč/ks + 28 % z PC	1,12 Kč/ks + 28 % z PC	1,16 Kč/ks + 27 % z PC	1,19 Kč/ks + 27 % z PC	1,29 Kč/ks + 27 % z PC	

Zdroj: Široký (2013) + vlastní zpracování

Sazba daně v jednotlivých letech, znázorněna v Tab. 2.6, se až na výjimky každý rok mění. Složená daň musí dosáhnout určité minimální hranice na 1 ks cigarety

(2,01 Kč v letech 2010 – 2011; 2,10 Kč v roce 2012; 2,18 Kč v letech 2013 – 2014; 2,37 Kč v roce 2015).

2.4.3 Daň z lihu

Předmět daně

Líh neboli etanol, obsažený ve výrobcích a obsahující více než 1,2 % objemových etanolu, je předmětem daně z lihu. Pivo a víno se řadí do předmětu daně z lihu pouze v případě, když obsah etanolu je vyšší než 22 %. Líh se používá v mnoha odvětvích, například při výrobě alkoholických nápojů, jako přídavek do pohonných hmot, jako rozpouštědlo, při výrobě dezinfekce či deodorantů.

Plátce daně

Podle § 66 zákona o SpD patří mezi plátce:

- osoba, která dovezla či nakoupila lihové výrobky a líh, které byly osvobozené od daně,
- osoba, která překročila normy ztrát lihu,
- osoba, která uvádí líh do volného daňového oběhu či skladuje líh ve větším množství.

Osvobození od daně

Líh je obsažen v mnoha výrobcích, ale jen tehdy, kdy je líh použit pro výrobu nápoje k pitným účelům, nedochází k osvobození od daně, zato v opačném případě k osvobození od daně dochází. Podle § 71 zákona o SpD je od daně osvobozen líh, který:

- je určen pouze jako surovina, která slouží pro výrobu potravin a potravinových doplňků v rámci podnikatelské činnosti,
- se vyskytuje ve výrobcích z čokolády a dalších, pokud nepřesáhne množstevní limity,
- slouží pro výrobu a přípravu léčiv,
- je obecně denaturovaný či zvláště denaturovaný kvasný a syntetický,
- se vyskytuje ve znehodnocených či zničených alkoholických nápojích za podmínky přítomnosti správce daně,
- slouží pro testování vzorků,
- je do výše skutečných ztrát, které jsou technicky zdůvodněné.

Základ daně

Základem daně je množství lihu vyjádřené v hektolitrech etanolu při teplotě 20 °C a zaokrouhlené pouze na dvě desetinná místa.

Sazba daně

V Tab. 2.7 jsou uvedeny sazby daně z lihu seřazené podle kódu nomenklatury.

Tab. 2.7 Sazba daně z lihu

Kód nomenklatury	Text	Sazba daně
2207	líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2207	28 500 Kč/hl etanolu
2208	líh obsažený ve výrobcích uvedených pod kódem nomenklatury 2208 s výjimkou ovocných destilátů z pěstitelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období podle zákona o lihu	28 500 Kč/hl etanolu
	líh obsažený v ovocných destilátech z pěstitelského pálení v množství do 30 l etanolu pro jednoho pěstitele za jedno výrobní období podle zákona o lihu	14 300 Kč/hl etanolu
Ostatní	líh obsažený ve výrobcích uvedených pod ostatními kódy nomenklatury	28 500 Kč/hl etanolu

Zdroj: Zákon o SpD + vlastní zpracování

Výpočet daně

Spotřební daň z 0,5 l nápoje, který má obsah alkoholu 40 %, je 57 Kč. Výsledek se zjistí součinem množství nápoje v litrech, procentech obsahu alkoholu obsažený v nápoji a danou sazbou daně v litrech.

Vývoj sazby daně

Vývoj hodnoty sazby daně z lihu v letech 1993 až 2015 vyjadřuje Tab. 2.8.

Tab. 2.8 Vývoj hodnoty sazby daně z lihu (1993 - 2015)

Rok	1993	1994	1995 - 1997	1998 - 2003	2004 - 2009	2010 - 2015
100% líh	180 Kč/l	190 Kč/l	195 Kč/l	234 Kč/l	26 500 Kč/hl	28 500 Kč/hl

Zdroj: Šíroky (2013) + vlastní zpracování

Sazba daně z lihu v Tab. 2.8 se od roku 1993 do 2015 neměnila tak často, jako to bylo v případě sazby daně z cigaret a minerálních olejů. Sazba se každým rokem zvyšuje a od roku 1993 nezaznamenala pokles. Od roku 1993 stoupla sazba daně z lihu o 105 Kč.

2.4.4 Daň z vína a meziproductů

Předmět daně

Předmětem daně z vína a meziproductů jsou vína a meziproducty, které mají obsah alkoholu od 1,2 % do 22 % objemových alkoholu. Při větším obsahu alkoholu než 22 % patří do daně z lihu.

Plátce daně

Na rozdíl od daní z minerálních olejů a lihu se vymezí jako plátcí daně ti, kteří se plátcí daně nestanou a to jsou fyzické osoby, podle § 92 zákona o SpD, v těchto případech:

- na území České republiky vyrábí pouze tiché víno,
- množství tichého vína, které je vyrobeno, nepřesáhne 2000 l za kalendářní rok,
- víno není pro účely podnikání dopravováno do jiného členského státu,
- víno není uvedeno do tzv. režimu podmíněného osvobození od daně.

Důležitý je fakt, že při porušení byť jen jednoho z výše zmíněných kritérií, je fyzická osoba povinna se zaregistrovat jako plátce daně a to do 15 kalendářních dní ode dne, kdy dojde k porušení těchto kritérií.

Osvobození od daně

Od spotřební daně, podle § 97 zákona o SpD, se osvobozuje pouze víno a meziprodukty, které:

- jsou určeny v rámci podnikatelské činnosti pouze jako surovina k výrobě nápojů a potravin a nepřekročí obsahem 1,2 % objemových alkoholu,
- se vyskytují ve výrobcích z čokolády a dalších,
- slouží k výrobě octa či k výrobě a přípravě léčiv,
- slouží jako vzorek a sahá do výše skutečných ztrát, které jsou technicky zdůvodněné.

Základ daně

Základem daně je množství vína a meziproduktů, které je vyjádřeno v hektolitrech.

Sazba daně

Tab. 2.9 znázorňuje sazbu z vína a meziproduktů, kdy od roku 2000 je sazba z tichých vín nulová.

Tab. 2.9 Sazba daně z vína a meziproduktů

Text	Sazba daně
Šumivá vína podle § 93 odst. 2	2 340 Kč/hl
Tichá vína podle § 93 odst. 3	0 Kč/hl
Meziprodukty podle § 93 odst. 4	2 340 Kč/hl

Zdroj: Zákon o SpD + vlastní zpracování

Výpočet daně

Při výpočtu spotřební daně, například u šumivého vína, se vychází ze sazby daně, která je 2 340 Kč/hl, to znamená 23,4 Kč na 1 litr výrobku. Při koupi 1 litru sektu za cenu 80 Kč je spotřební daň ve výši 29,3 %.

Vývoj sazby daně

Vývoj hodnoty sazby daně z šumivého a tichého vína v letech 1993 až 2015 znázorňuje Tab. 2.10.

Tab. 2.10 Vývoj hodnoty sazby daně z šumivého a tichého vína (1993 – 2015)

Rok	1993 - 1994	1995 - 2003		2004 - 2015	
Šumivé víno	23,30 Kč/l	23,40 Kč/l		2 340 Kč/hl	
Rok	1993	1994	1995	1996 – 1999	2000 – 2015
Tiché víno	7,80 Kč/l	6,00 Kč/l	5,50 Kč/l	2,50 Kč/l	0 Kč/l

Zdroj: Šíroky (2013) + vlastní zpracování

Sazba daně z lihu v Tab. 2.10 se stejně jako u lihu každým rokem neměnila na rozdíl od jiných spotřebních daní. Jedině sazba daně z tichého vína měla klesající charakter a od roku 2000 až do roku 2015 je sazba daně nulová.

2.4.5 Daň z piva

Jelikož název práce je „Spotřební daň z piva“, v této kapitole bude popis rozsáhlejší než v kapitolách předchozích.

Podle zákona o SpD (§ 85) se koncentrace piva vyjadřuje v procentech extraktu původní mladiny před zakvašením a je považována za koncentraci vyjádřenou ve stupních Plato. Pro lepší porozumění a rozlišení koncentrace piv bude hmotnostní koncentrace piva vyjádřena vždy ve stupních Plato (dále také „°P“ či „°“) a obsah alkoholu v procentech.

Pivo známé jako „dvanáctka“ obsahuje jen 4-5 % alkoholu a pivo známé jako „desítka“ má okolo 3-4 % obsahu alkoholu.

Mezi nejsilnější pivo v České republice patří české pivo s obsahem 11,8 % objemového alkoholu, což představuje okolo 33°P.⁵

Předmět daně

Předmětem daně z piva jsou dva druhy pivních výrobků a to pivo, které má obsah alkoholu větší než 0,5 % objemových alkoholu a piva ve směsi s nealkoholickými nápoji rovněž s obsahem alkoholu větším než 0,5 % objemových

⁵ U Medvídků (2015)

alkoholu. Například nízkoalkoholické pivo známé jako „birel“ apod. do předmětu daně není zahrnuto.

Plátce daně

Oproti daním z minerálních olejů a z lihu, tak jako u daně z vína a meziproduktů, budou při vysvětlení pojmu plátce daně z piva vymezeni ti, kteří nejsou povinni daň zaplatit, což jsou to fyzické osoby podle § 80 zákona o SpD, které:

- ve společně hospodařící domácnosti vyrábí pivo za účelem vlastní spotřeby či spotřeby osob blízkých nebo hostů,
- vyrobí pivo, které nepřesáhne množství 200 l za kalendářní rok,
- vyrobené pivo nebudou prodávat,
- bezodkladně oznámí správci daně místo a datum výroby, dále také jeho předpokládané množství za kalendářní rok.

Stejně jako u plátce daně z vína a meziproduktů dochází k tomu, že při porušení byť jen jednoho z výše zmíněných kritérií, je fyzická osoba povinna se zaregistrovat jako plátce daně a to do 15 kalendářních dní ode dne, kdy dojde k porušení těchto kritérií.

Osvobození od daně

Při osvobození piva od spotřební daně, stejně jako u osvobození od spotřební daně u lihu či vína a meziproduktů, se vychází z toho, že pivo neslouží jako nápoj k pitným účelům a je osvobozeno pivo od spotřební daně, které:

- je v rámci podnikatelské činnosti jako surovina při výrobě nápojů a potravin, kdy nesmí přesáhnout obsah 1,2 % objemových alkoholu,
- je ve výrobcích z čokolády a dalších,
- slouží k výrobě octa či jako vzorek,
- slouží k výrobě a přípravě léčiv,
- sahá do výše skutečných ztrát, které jsou technicky zdůvodněny,
- jsou vyrobené pouze v zařízení, které slouží k výrobě domácího piva.

Základ daně

Množství piva, které je vyjádřené v hektolitrech, je základem daně.

Sazba daně

Níže zmíněná Tab. 2.11 popisuje sazby daní podle velikostní skupiny pivovarů.

Tab. 2.11 Sazba daně v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny

Kód nomenklatury	Sazba daně v Kč/hl za každé celé hmotnostní procento extraktu původní mladiny					
	Základní sazba	Snížené sazby pro malé nezávislé pivovary				
		Velikostní skupina podle výroby v hl ročně				
		Do 10 000 včetně	Nad 10 000 do 50 000 včetně	Nad 50 000 do 100 000 včetně	Nad 100 000 do 150 000 včetně	Nad 150 000 do 200 000 včetně
2203, 2206	32,00 Kč	16,00 Kč	19,20 Kč	22,40 Kč	25,60 Kč	28,80 Kč

Zdroj: Zákon o SpD + vlastní zpracování

Výpočet daně

Pro praktický příklad byl vybrán malý pivovar, který vyrobí maximálně 10 000 hl/rok. Když se vyrobí pivo o stupňovitosti původní mladiny 14° a za daný měsíc se uvede do volného oběhu 1 200 litrů, spotřební daň vyjde 2 688 Kč a to následujícím výpočtem dle vzorce (2.1).

$$14^{\circ} \cdot 16 \text{ Kč} \cdot 12 \text{ hl} = 2\,688 \text{ Kč} \quad (2.1)$$

V tomto případě se jeden litr piva, jehož vyrobené množství je 1 200 litrů, zdraží o 2,24 Kč. Výpočet je znázorněn dle vzorce (2.2).

$$\frac{2\,688 \text{ Kč}}{1\,200 \text{ l}} = 2,24 \text{ Kč} \quad (2.2)$$

Vývoj sazby daně

Vývoj hodnoty sazby daně z piva od roku 1993 až do 2015 znázorňuje Tab 2.12.

Tab. 2.12 Vývoj hodnoty sazby daně z piva (1993 - 2015)

Rok	1993	1994 - 1995	1996 - 2009	2010 - 2015
Pivo – základní sazba	154 Kč/hl	157 Kč/hl	24 Kč/hl/%	32 Kč/hl/%

Zdroj: Šíroky (2013) + vlastní zpracování

Základní sazba daně z piva znázorněná v Tab. 2.12 se od roku 1993 do roku 1995 vypočítala jako sazba daně násobená objemem piva, z čehož jasně vyplývá, že se k procentům původní mladiny nepřihlíželo, což znamená, že 10° pivo i 24° pivo při stejném objemu výroby mělo stejnou spotřební daň. Od roku 1996 až do roku 2015 se výpočet daně změnil a sazba daně násobená objemem piva se ještě vynásobila

procentem extraktu původní mladiny. Sazba daně z piva má rostoucí charakter při výrobě více než 7° piva, v opačném případě nelze hovořit o rostoucí tendenci.

2.4.6 Zdaňovací období a daňové přiznání

Zdaňovací období je období, kdy plátce daně zjistí výši jeho daňové povinnosti. U spotřebních daní je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc. Každý měsíc musí plátcí tuto daň přiznat do 25. dne následujícího měsíce. Daňové přiznání se podává samostatně za každou daň celnímu úřadu. Daně se poté platí do následujících 15 dnů, s výjimkou daně z lihu, kdy je doba pro zaplacení daně prodloužena na 30 dnů. U tabákových výrobků se daň uhrazuje v den pořízení tabákových nálepek.⁶

---

⁶ Šulc (2010)

3 Komparace spotřebních daní vybraných členských států EU

Ve třetí kapitole bakalářské práce je objasněna legislativa, harmonizace a další pojmy z oblasti spotřebních daní v Evropské unii, dále srovnání spotřebních daní Bulharska, Finska a České republiky.

Sjednocení Evropy bylo kdysi po dlouhou dobu jen snem filozofů a vizionářů. Prvním důležitým podnětem pro vznik Evropské unie byly tragické dopady první a druhé světové války, které poznamenaly nejen celou Evropu, ale i celý svět.⁷

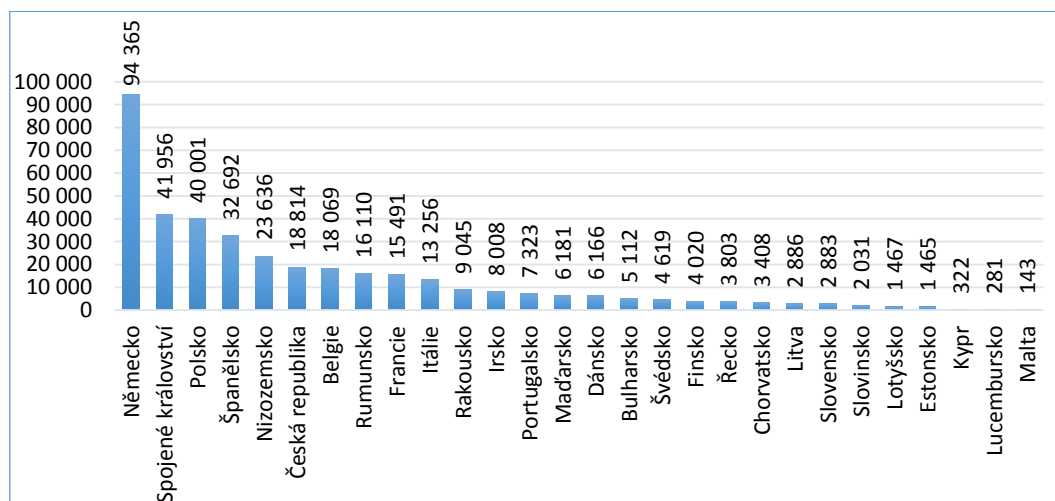
3.1 Pivo v EU⁸

V této práci, která je zaměřena na spotřební daň z piva, je vhodné uvést také informace, které se týkají piva a pivovarnictví v EU a to jak samotná produkce, tak produkce na obyvatele, dále export a import či počet vypitých piv na hlavu.

3.1.1 Produkce piva v EU

V Grafu 3.1 je znázorněna produkce piva ve všech členských státech EU v roce 2013, jelikož data z roku 2014 budou zveřejněny až na podzim roku 2015. Celková produkce za rok 2013 byla v EU 383 553 000 hl. Produkce od roku 2008 pozvolna klesá.

Graf 3.1 Produkce piva ve členských státech EU v roce 2013 v tisících hl

Zdroj: The Brewers of Europe (2014) + vlastní zpracování

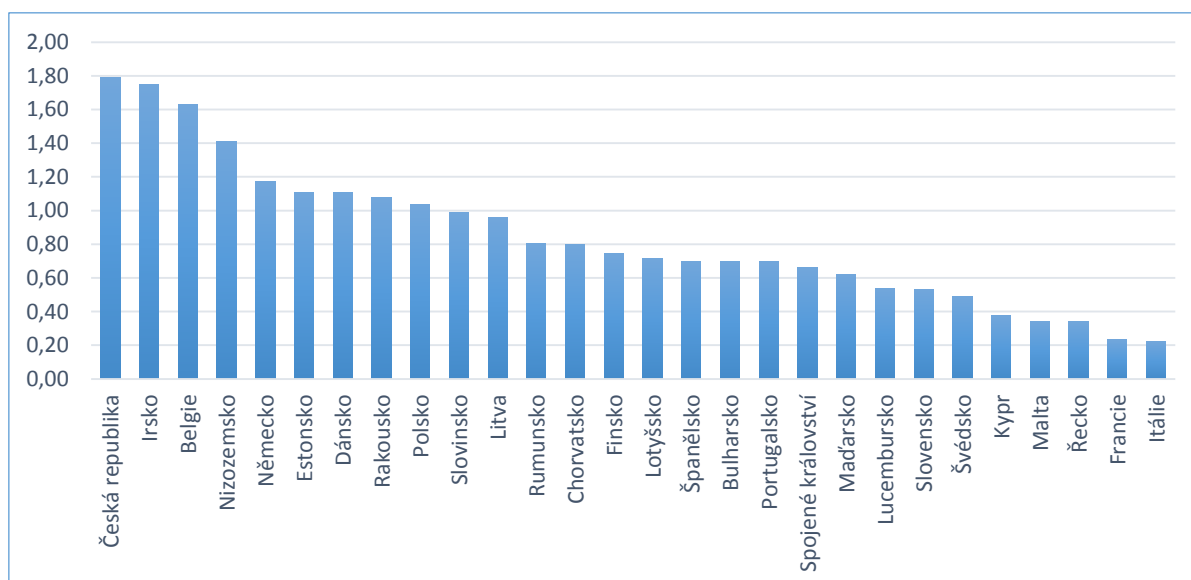
⁷ Kaňa (2010)

⁸ The Brewers of Europe (2014)

Výrazně největším výrobcem piva podle Grafu 3.1 je Německo. V Německu se vyprodukuje 24,6 % veškerých vyprodukovaných piv v EU. S poloviční produkcí oproti Německu se na druhé místo řadí Spojené království a na třetí Polsko. Důvod, proč jsou tyto země na prvních příčkách, je také fakt, že tyto země patří k největším a nejlidnatějším zemím EU. Na posledních třech místech jsou země Kypr, Lucembursko a Malta, které se oproti největším výrobcům řadí na poslední tři místa jak v počtu obyvatel, tak v rozloze státu. Česká republika je šestým největším výrobcem piva v EU.

Graf 3.2 znázorňuje produkci piva na obyvatele v roce 2013 vyjádřenou v hektolitrech.

Graf 3.2 Produkce piva na obyvatele v roce 2013 (hl)

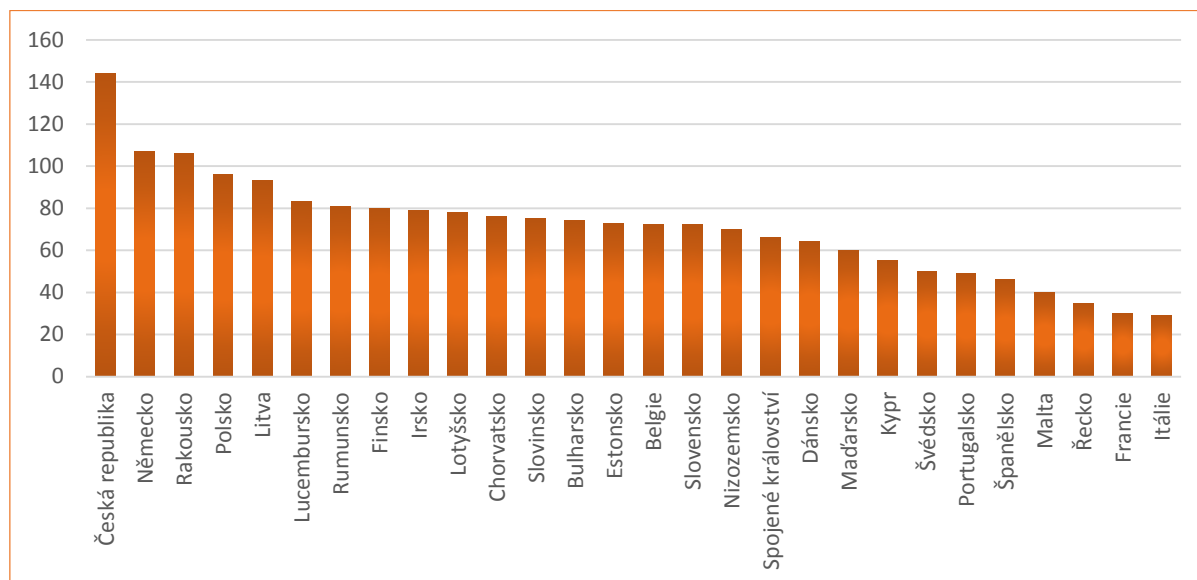
Zdroj: The Brewers of Europe (2014) + vlastní zpracování

Graf 3.2 jasně vystihuje velikost produkce jednotlivých států na počtu obyvatel. Nemůže tedy dojít k tomu, že bude počet obyvatel zkreslovat výsledek produkce. Při porovnání Grafů 3.1 a 3.2 lze jasně vyčíst, že počet obyvatel má velký vliv na produkci piva. Co se týče produkce piva na obyvatele, je Česká republika na prvním místě. Naopak Německo, které je známé svou obrovskou produkcí piva v EU, v tomto žebříčku stojí až na pátém místě. Při srovnání Grafu 3.1 a 3.2, došlo k největší změně u Estonska, které se řadí se svou celkovou produkcí na 25. místo z 28 států a v produkci piva na osobu je na 6. místě. Je to tedy posun o 19 míst z 28 států. Státy jako Itálie a Francie při výpočtu produkce piva na obyvatele skončily na posledních místech.

3.1.2 Spotřeba piva na obyvatele

Za zmínku rozhodně stojí podkapitola, která se zabývá spotřebou piva na obyvatele v litrech za rok, jelikož se Česká republika řadí na první místo z 28 zemí EU. Graf 3.3 znázorňuje spotřebu piva na obyvatele v roce 2013 vyjádřenou v litrech.

Graf 3.3 Spotřeba piva na obyvatele v roce 2013 v litrech

Zdroj: The Brewers of Europe (2014) + vlastní zpracování

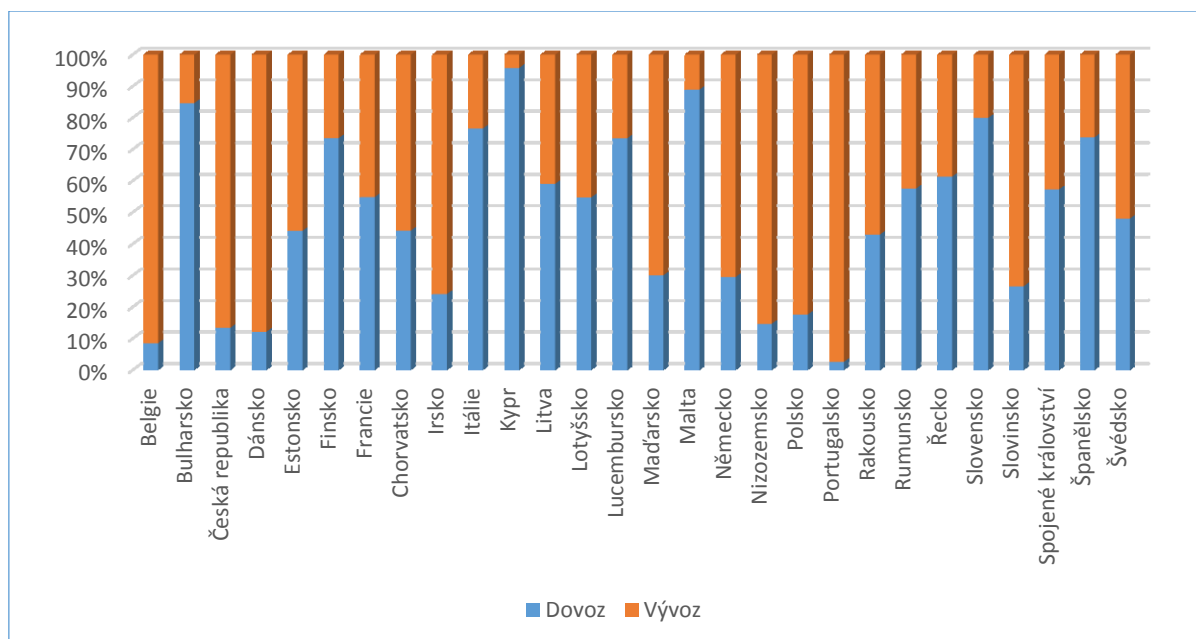
Podle Grafu 3.3 je zřejmé, že výše spotřeby piva na obyvatele je v České republice oproti jiným zemím výrazně vysoká. Největší spotřeba piva na obyvatele je u zemí střední Evropy, jako je Německo, Rakousko či Polsko. Mezi 6 zemí s nejmenší spotřebou piva na osobu se řadí Francie a země jižní Evropy jako Itálie, Řecko, Malta, Španělsko a Portugalsko. V průměru se v EU za rok 2013 vypilo 71 litrů piva na osobu.

3.1.3 Dovoz a vývoz států EU

V tabulce, která se nachází v Příloze č. 1, je vyjádřen dovoz a vývoz členských zemí EU za rok 2013. Tabulka je seřazena podle názvu země. Největší dovoz je v zemích Spojeného království, Německa, Francie či Itálie a na opačné straně s nejmenším dovozem je Malta, Portugalsko, Kypr, Lucembursko či Maďarsko. Dovoz piva do České republiky je oproti vývozu malý. Největším vývozcem v oblasti piva je Německo, Nizozemsko a Belgie. Nejnižší vývoz produkuje Kypr, Malta, Lucembursko, Bulharsko či Finsko. Česká republika patří mezi sedm největších vývozců EU z 28 členských států. Velký podíl na objemu dovozu či vývozu má počet obyvatel a celková velikost dané země.

Graf 3.4 znázorňuje poměr dovozu a vývozu piva v roce 2013 vyjádřený v procentech.

Graf 3.4 Poměr dovozu a vývozu piva v roce 2013 (%)

Zdroj: The Brewers of Europe (2014) + vlastní zpracování

Graf 3.4 znázorňuje poměr dovozu a vývozu na celku, tedy 100 %. V grafu nezáleží na celkové hodnotě dovozu či vývozu. Největší poměr vývozu k dovozu zaznamenává Portugalsko, Belgie a Dánsko. Naopak u Malty, Kypru a Bulharska výrazně převyšuje dovoz nad vývozem. V České republice výrazně převyšuje vývoz nad dovozem a to v poměru 7:1. Velice podobně je na tom Dánsko, Nizozemsko a Polsko.

3.2 Spotřební daně v EU⁹

Již od počátku integračních snah, které probíhaly od 60. let minulého století, se diskutovalo o potřebách daňové harmonizace. Ve většině zemí EU se spotřebním daním říká akcízy a to díky překladu z angličtiny „Excise Duty“. Důvodem sjednocení zdaňování akcízů bylo odstranění překážek a bariér, které bránily vzájemnému obchodu mezi státy. Prvotní myšlenka byla harmonizovat strukturu akcízů i daňové sazby, ovšem postupem času byly pro sazby akcízů stanoveny pouze minimální hodnoty. EU o výši daní a daňových sazbách nerozhoduje, ale v této oblasti se

⁹ Nerudová (2014)

rozhodují samy členské státy. Stejně jako u DPH je i u akcízů zvolen princip země určení, což znamená, že je zboží zdaňováno v zemi spotřeby.

Harmonizace akcízů je v Evropské unii vytvořena na třech skupinách směrnic, jako je:

- směrnice č. 92/12/EHS ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani, která je také nazývaná jako horizontální směrnice, všeobecně upravující výrobu, držení či přepravu produktů, které podléhají akcízům a zavádí pro výrobky tzv. režim podmíněného osvobození od daně ty, které se pohybují mezi jednotlivými členskými státy,
- strukturální směrnice, které se vztahují k harmonizaci struktury akcízů a člení je na akcízy z tabáku a tabákových výrobků, minerálních olejů, alkoholu a alkoholických nápojů,
- čtyři směrnice k aproximaci sazeb výše uvedených akcízů.

Směrnice rady 2008/118/ES ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EHS je v platnosti od roku 2008. Tato směrnice ruší a nahrazuje původní horizontální směrnici č. 92/12/EHS. Členské státy EU měly za povinnost do 1. ledna 2010 tuto novou směrnici implementovat, s účinností od 1. dubna 2010. Směrnice konkretizuje základní definice pojmů, zavádí moderní postupy ke sledování výrobků, které podléhají spotřební dani a tím i snižuje povinnosti ekonomických subjektů při spolupráci přes hranice.

3.2.1 Elektronický systém EMCS¹⁰

„Excise Movement and Control System“ neboli ve zkratce EMCS je elektronický systém, který slouží pro přepravu a sledování výrobků, které podléhají spotřební dani. Tento systém je v České republice užíván od 1. 4. 2010 a používá ho více než 100 tisíc daňových subjektů s 28 národními správci daně členských zemí v celé EU.

Zavedení EMCS dalo možnost zjednodušit pohyb zboží mezi členskými zeměmi EU, které jsou v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně a také přispívá k posílení aspektů vnitřního trhu v pohybu zboží, které podléhá spotřební dani.

---

¹⁰ Celní správa (2015)

Systém EMCS byl vytvořen, aby nahradil „papírové“ průvodní doklady z anglického překladu „Accompanying Administrative Document“ (dále jen „AAD“) elektronickými průvodními doklady z anglického překladu „Electronic Submission of the Administrative Document“ (dále jen „e-AD“). Podstatou tohoto systému je také zabezpečení lepší kontroly a řízení přeprav toho zboží, které podléhá spotřebním daním v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně mezi členskými zeměmi EU.

Mezi základní funkce EMCS patří pořízení, podání, oprava, tisk, storno a změna e-AD. Dále hlášení o přijetí zboží, vyjádření k nesrovnalostem a zpoždění doručení e-AD, správa uživatelského adresáře firem, správa záruk a sledování jejich použití či správa firemního účtu a jednotlivých uživatelů.

3.2.2 Spotřební daně z piva v EU¹¹

Alkohol a alkoholické nápoje patří do oblasti akcízů, ve které je silná neochota k harmonizaci a to zejména v oblasti tradičních producentů vína jako je Francie, Španělsko či Itálie a dále tradičních producentů whisky či likérů jako je například Irsko. Nejen pro tyto země je ale velmi těžké měnit systém těchto daní.

Nepřímé daně představují významnou část konečné ceny piva. Ve všech členských zemích EU podléhá pivo spotřební dani i základní sazbě DPH. Míra zdanění piva mezi členskými zeměmi EU je značně rozdílná.

Směrnice č. 92/84/EHS ze dne 19. října 1992 o sblížování sazeb spotřební daně z alkoholu a alkoholických nápojů se zabývá akcízem z piva. Předmětem této daně je pivo, směs piva a nealkoholické nápoje s obsahem alkoholu vyšším jak 0,5 %. Minimální sazba daně je stanovena v této směrnici na 0,748 €/hl piva a 1,87 €/hl/stupeň alkoholu finálního produktu. Členským státům dle směrnice je dovoleno uvalit nižší sazbu akcízů těm pivovarům, které mají roční výstav piva nižší než 200 000 hl (tzn. malý nezávislý pivovar), avšak snížené sazby nesmí klesnout pod 55 % národní sazby akcízů. Snížené sazby daně musí být použity v případě doručení piva z malého nezávislého pivovaru z jiného členského státu, kdy obsah alkoholu musí být vyšší jak 2,8 %.

Výpočet spotřební daně z piva se v jednotlivých členských zemích EU liší. Výše spotřební daně, viz Příloha č. 2, se odvíjí od hmotnostního procenta extraktu

---

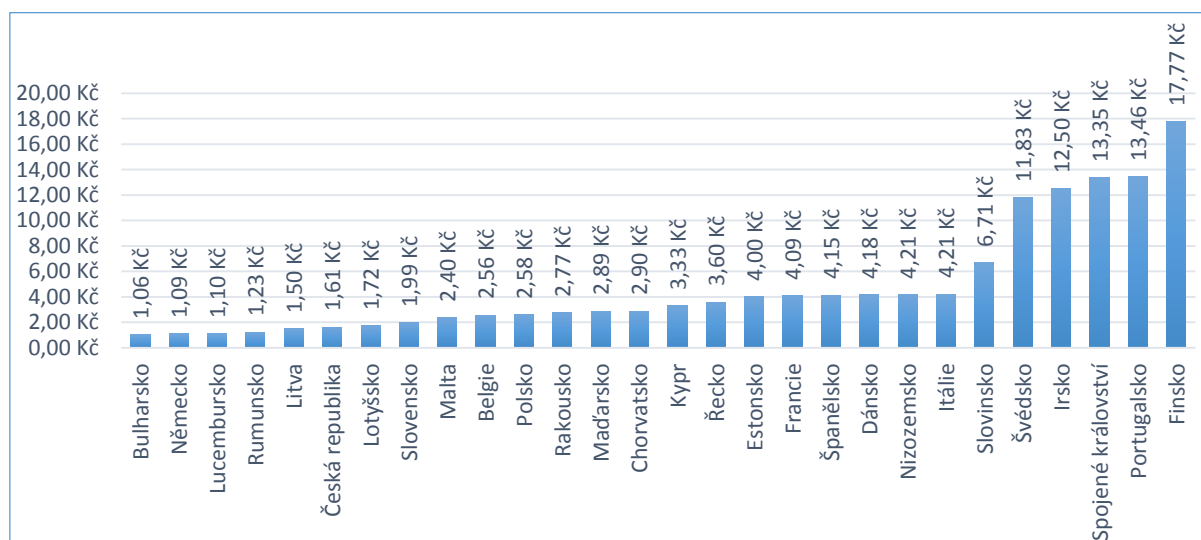
¹¹ Nerudová (2014)

původní mladiny v České republice, Belgii, Bulharsku, Německu, Řecku, Polsku, Itálii, Lucembursku, Rakousku, Portugalsku, Rumunsku a na Maltě. Podle obsahu alkoholu se odvíjí výše spotřební daně v Dánsku, Estonsku, Španělsku, Francii, Chorvatsku, Irsku, Lotyšsku, Litvě, Maďarsku, Nizozemsku, Slovinsku, Slovensku, Finsku, Švédsku, Spojeném království a na Kypru.

Ke srovnání výše spotřební daně, z důvodu rozdílného výpočtu v jednotlivých členských státech EU, bylo jako příklad vybráno 10° pivo s obsahem alkoholu 4 %. Graf 3.5 znázorňuje výši spotřební daně z jednoho půllitrového 10° piva, které má obsah alkoholu 4 %. Z grafu lze vidět, že výše spotřební daně jednotlivých států je velice rozdílná. Mezi státy, kde je spotřební daň nejnižší, patří Bulharsko, Německo a Lucembursko. Nejvyšší spotřební daň je ve Finsku, Portugalsku a Spojeném království. Česká republika je šestou zemí s nejnižší spotřební daní. Výše spotřební daně jednotlivých zemí EU je v průměru 4,8 Kč.

Graf 3.5 Výše spotřební daně na 1 půllitr 10° piva s obsahem alkoholu 4 %

Zdroj: Evropská komise (2015) + vlastní zpracování

Z Grafu 3.5 lze vidět, že výše spotřební daně jednotlivých států je velice rozdílná. Mezi státy, kde je spotřební daň nejnižší, patří Bulharsko, Německo a Lucembursko. Nejvyšší spotřební daň je ve Finsku, Portugalsku a Spojeném království. Česká republika je šestou zemí s nejnižší spotřební daní. Výše spotřební daně jednotlivých zemí EU je v průměru 4,8 Kč.

3.2.3 Spotřební daně ve Finsku

Důvod, proč bylo vybráno Finsko do této problematiky, je ten, že Finsko má jedny z nejvyšších spotřebních daní. Finsko patří k nejsevernějším zemím Evropské unie a řadí se k nejhřidčeji osídleným zemím EU. Sousedí se Švédskem, Norskem a Ruskem. Z 28 zemí EU je, co se týče rozlohy, pátou největší, ale v počtu obyvatel je až na 19. místě. Roku 1995 se stalo Finsko členem Evropské unie a od roku 1999 nahradilo Finskou marku euro.¹²

Daňové zatížení Finska patří k jednomu z nejvyšších v rámci členských zemí EU, avšak při srovnání je nižší než v ostatních severských zemích. Pro tuto zemi jsou typické vyšší daně, ale legislativa je jednoznačná a jednoduchá. Snižování daňové administrativy a maximálně možná kooperace s veřejnou správou přes internet patří k trendům finské daňové legislativy. Ve Finsku je základní sazba DPH 24 % a dvě snížené sazby DPH ve výši 14 % a 10 %.¹³

Stejně jako v ostatních zemích Skandinávie jsou spotřební daně ve Finsku jedny z nejvyšších z členských zemí EU. Spotřební daň z cigaret je ve Finsku nad průměrem a dosahuje u průměrné ceny krabičky cigaret okolo 65 % z konečné ceny. Kdyby cena krabičky cigaret byla 80 Kč, tak výše spotřební daně bude 52 Kč. Spotřební daň z vína je ve Finsku jednou z největších a to se sazbou 339 € na hektolitr produktu, což znamená, že na půllitrovou láhev vína připadá 1,695 € což je, při kurzu k 1. 1. 2015¹⁴, 47 Kč. Spotřební daň z lihu je po Švédsku nejvyšší a se sazbou daně 4 555 €/hl etanolu znamená, že na půllitr 40% alkoholu vychází spotřební daň 9,11 €, což představuje 253 Kč. Daň z minerálních olejů je ve Finsku také vysoká. Olovnaté benzíny se ve Finsku již neprodávají. Sazba spotřební daně z bezolovnatých benzínů je třetí nejvyšší z evropských zemí a to 681,30 €/1000 l. Spotřební daň z jednoho litru bezolovnatého benzínu tvoří ve Finsku 0,6813 € což je 18,9 Kč.

Spotřební daň z piva je ve Finsku ze všech zemí Evropské unie největší. Ve Finsku se spotřební daň vypočítá, na rozdíl od České republiky, jako násobení sazby daně, množství v hektolitrech a stupňů alkoholu. Sazba spotřební daně je 32,05 €/hl/°alc. Jelikož se výše spotřební daně v této zemi vypočítá jinak než v České republice, uvedeme si příklad, kdy bude mít 10° pivo se 4 % alkoholu. Ve Finsku se

---

¹² Evropská unie (2015)

¹³ Business info (2015)

¹⁴ 27,725 Kč/Euro

pro výpočet extrakt původní mladiny, tedy 10°, nepoužije. Výše spotřební daně u jednoho půllitrového piva s 4% obsahem alkoholu je 0,641 €, tedy 17,8 Kč.¹⁵

3.2.4 Spotřební daně v Bulharsku

Bulharsko se na rozdíl od Finska vyznačuje tím, že má jedny z nejnižších spotřebních daní z evropských zemí. Bulharsko je země s velice rozmanitým povrchem a nachází se na jihovýchodě Balkánského poloostrova. Sousedí s Rumunskem, Srbskem, Makedonií, Řeckem a Tureckem. Východní hranici tvoří Černé moře, které láká turisty po celý rok. Z 28 zemí EU je na 16. místě v počtu osob a na 11. místě v rozloze. Bulharsko vstoupilo do Evropské unie 1. 1. 2007, ovšem svoji měnu Bulharský lev si Bulharsko ponechalo. Standardní sazba DPH je stanovena na 20 % a snížená sazba je 9 %.¹⁶

Ač v celkovém průměru patří spotřební daně v Bulharsku k těm nejnižším, spotřební daň z cigaret tomu neodpovídá. Spotřební daň u cigaret je tak jako ve Finsku nad průměrem a u průměrné ceny krabičky dosahuje 65,79 %. Kdyby cena krabičky cigaret byla 80 Kč, tak výše spotřební daně bude 53 Kč. Sazba spotřební daně z vína je v Bulharsku nulová. Spotřební daň z lihu je v Bulharsku 562,43 €/hl etanolu a je tím zemí s nejnižší spotřební daní z lihu v EU. Na půllitr 40% alkoholu vychází spotřební daň 1,12486 €, což představuje 31 Kč. Sazba spotřební daně pro olovnaté benzíny je 424,38 €/1000 l, ovšem jsou již zakázané prodávat. Sazba spotřební daně pro bezolovnaté benzíny je 363,02 €/1000 l a tak jako u spotřební daně z lihu, má i u spotřební daně z motorových olejů v EU nejnižší sazby. Spotřební daň v Bulharsku z jednoho litru bezolovnatého benzínu činí 0,363 €, tedy 10,1 Kč.¹⁷

Spotřební daň z piva je v Bulharsku ze všech zemí EU nejnižší. V Bulharsku se spotřební daň počítá stejně jak v České republice, tedy záleží na extraktu původní mladiny a ne na procentech alkoholu jako ve Finsku. Sazba spotřební daně z piva je v Bulharsku 0,767 €/hl/%EPM. Výše spotřební daně z 10° půllitrového piva je tedy 0,03835 €, tedy 1,06 Kč.¹⁷

---

¹⁵ European commission (2015)

¹⁶ Evropská unie (2015)

¹⁷ European commission (2015)

3.2.5 Spotřební daně v Rakousku

Rakousko se na rozdíl od Bulharska a Finska vyznačuje tím, že jeho spotřební daně dosahují vůči jiným zemím průměrných hodnot. Rakousko leží ve střední Evropě a sousedí s 8 státy včetně České republiky. Patří k významným turistickým destinacím díky vysoké úrovni služeb, řadě světově známých horských středisek a historickým městům jako Vídeň a Salzburg. Rozlohou se řadí na 14. místo a počtem obyvatel na 15. místo z 28 zemí EU. Stejně jako Finsko se Rakousko stalo členem EU roku 1995 a od roku 1999 má měnu euro.¹⁸

Spotřební daň z cigaret u průměrné ceny krabičky cigaret dosahuje 60,79 %, což představuje podprůměr ze zemí EU. Kdyby cena krabičky cigaret byla 80 Kč, tak výše spotřební daně bude 49 Kč. Spotřební daň z vína je v Rakousku vůči jiným členským zemím průměrná a se sazbou 100 € na hektolitr produktu, je spotřební daň z půllitrové láhve vína 0,5 € což představuje 13,9 Kč. Spotřební daň z lihu je v Rakousku 1200 €/hl etanolu a tak jako u tabákových výrobků a vína se i spotřební daň z lihu řadí na střední příčky zemí EU. Na půllitr 40% alkoholu vychází spotřební daň 2,4 €, což představuje 67 Kč. Sazba spotřební daně z bezolovnatých benzínů je v porovnání evropských zemí průměrná a to 482 €/1000 l. Spotřební daň z jednoho litru bezolovnatého benzínu tvoří v Rakousku 0,482 €, což je 13,4 Kč.¹⁹

Spotřební daň z piva je v Rakousku ze všech zemí Evropské unie na středních příčkách. Výpočet spotřební daně v Rakousku je stejný jak v České republice. Sazba spotřební daně z piva je v Rakousku 2 €/hl/%EPM. Výše spotřební daně z 10° půllitrového piva je tedy 0,1 €, tedy 2,8 Kč.¹⁹

3.2.6 Komparace vybraných zemí

V této práci byly vybrány k porovnání spotřebních daní z jednotlivých členských států EU státy Bulharsko, jelikož jeho spotřební daně patří k nejnižším, Finsko, jelikož patří k zemím s nejvyššími spotřebními daněmi, Rakousko, jelikož patří k zemím s průměrnými spotřebními daněmi vůči jednotlivým členským zemím EU a Česká republika.

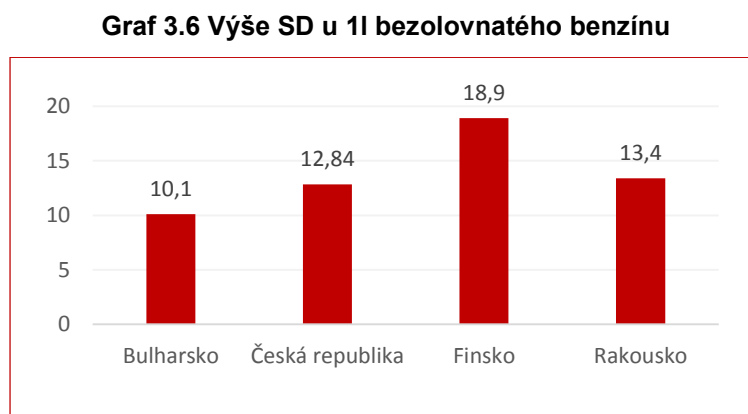
---

¹⁸ Evropská unie (2015)

¹⁹ European commission (2015)

Pro přehlednost byly vypracovány grafy znázorňující rozdílnost ve výši jednotlivých druhů spotřebních daní a to v příkladech, které byly řešeny u jednotlivých zemí.

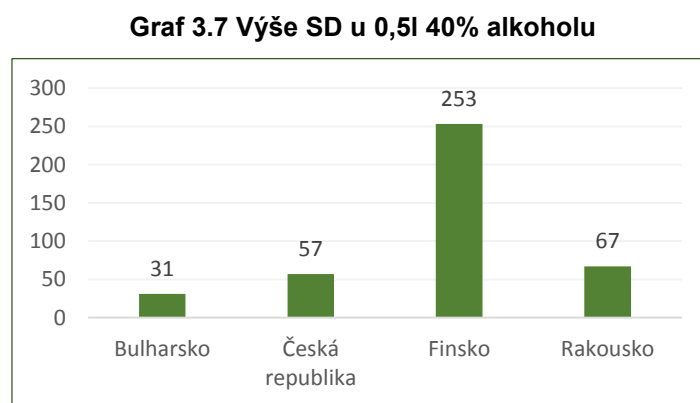
Graf 3.6 znázorňuje výši spotřební daně u jednoho litru bezolovnatého benzínu v zemích Bulharsko, Česká republika, Finsko a Rakousko.

Zdroj: vlastní zpracování

V Grafu 3.6 je znázorněna výše spotřební daně (dále také „SD“) u jednoho litru bezolovnatého benzínu, kdy z vybraných zemí má nejvyšší spotřební daň má Finsko a naopak nejnižší Bulharsko. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší spotřební daní je 8,8 Kč.

Graf 3.7 zachycuje výši spotřební daně z jedné půllitrové láhve 40% alkoholu v zemích Bulharsko, Česká republika, Finsko a Rakousko.

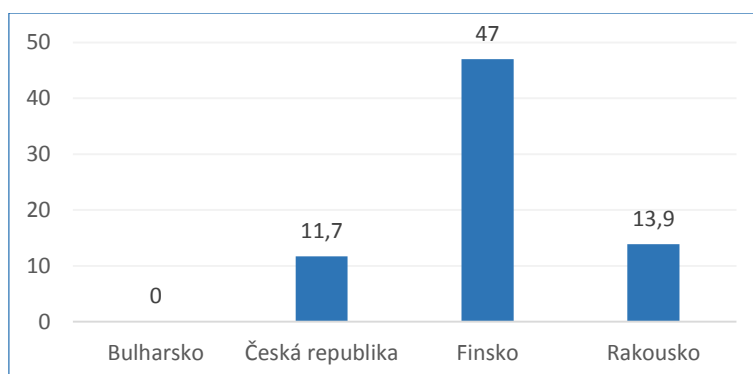

Zdroj: vlastní zpracování

V Grafu 3.7 je zobrazena výše spotřební daně u jedné půllitrové láhve s 40% obsahem alkoholu, kdy stejně jako u benzínu má nejvyšší spotřební daň Finsko a nejnižší Bulharsko. Rozdíl mezi těmito státy je 222 Kč, což na jednu půllitrovou láhev je vysoké číslo.

Graf 3.8 zobrazuje výši spotřební daně z láhve vína s objemem 0,5 l a to v zemích Bulharsko, Česká republika, Finsko a Rakousko.

Graf 3.8 Výše SD z půllitrové láhve vína

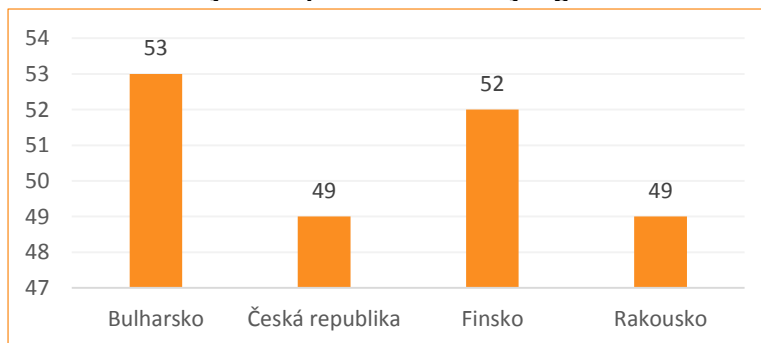

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3.8 znázorňuje výši spotřební daně z jedné půllitrové láhve vína, kdy nejvyšší spotřební daň má opět Finsko a naopak nejnižší částku má Bulharsko, jelikož se sazbou 0 Kč je výše SD také 0 Kč. Rozdíl mezi těmito státy je 47 Kč.

Graf 3.9 zobrazuje výši spotřební daně z krabičky cigaret, která stojí 80 Kč. V krabičce je 20 ks cigaret. Opět jsou v grafu zachyceny země Bulharsko, Česká republika, Finsko a Rakousko.

Graf 3.9 Výše SD při ceně krabičky cigaret 80 Kč

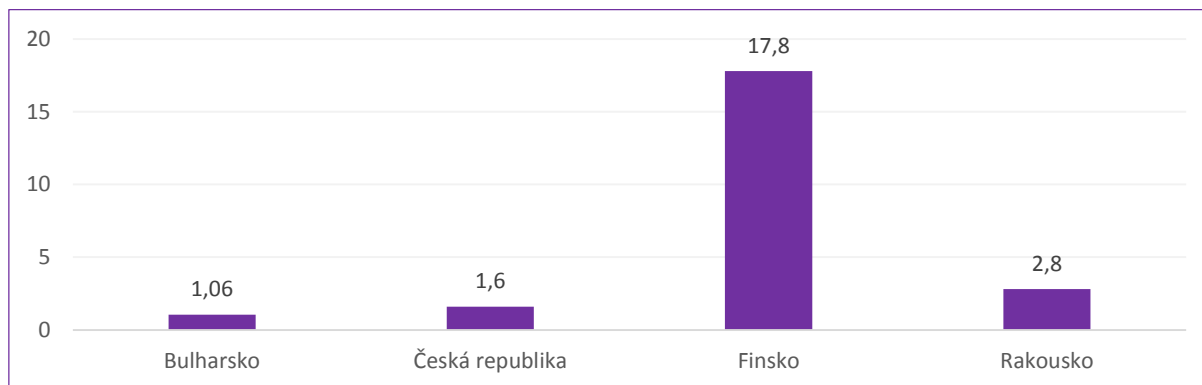

Zdroj: vlastní zpracování

V Grafu 3.9 je zachycena výše spotřební daně z krabičky cigaret, která stojí 80 Kč. Na rozdíl od předchozích případů, má nejvyšší spotřební daň Bulharsko. Nejnižší spotřební daň je v České republice a Rakousku. Oproti předchozím grafům není rozdíl, ve výši 4 Kč, mezi těmito státy tak výrazný.

Graf 3.10 znázorňuje výši spotřební daně z 10° piva, které má 4% obsah alkoholu a to v zemích Bulharsko, Česká republika, Finsko a Rakousko.

Graf 3.10 Výše SD u 10° piva s obsahem alkoholu 4 %

Zdroj: vlastní zpracování

Výši spotřební daně z 10° püllitrového piva s obsahem alkoholu 4 % zachycuje Graf 3.10, kdy nejvyšší spotřební daň má Finsko (17,8 Kč) a nejnižší Bulharsko (1,06 Kč). Rozdíl mezi těmito státy je 16,74 Kč.

4 Aplikace spotřební daně z piva ve vybraném pivovaru

Čtvrtá kapitola je zaměřena na praktickou aplikaci spotřební daně ve vybraném pivovaru. Pro bakalářskou práci byl vybrán Pivovar Koníček s.r.o. (dále také „pivovar Koníček“). Cílem této kapitoly je zhodnocení výše odvedených spotřebních daní vybraných produktů, porovnání jednotlivých produktů.

4.1 Seznámení s pivovarem

Pivovar Koníček se nachází v obci Vojkovice, která leží 10 km za městem Frýdek – Místek, směrem na Český Těšín. V České republice se vyskytuje přibližně 292 pivovarů, z toho je 249 pivovarů, včetně pivovaru Koníček, řazených do kategorie minipivovarů, pro kterou je nutno mít výstav piva maximálně 10 000 hl za rok. V Moravskoslezském kraji se nachází 31 pivovarů, z toho 29 pivovarů je zařazených do kategorie minipivovarů. Moravskoslezský kraj je třetí nejpočetnější v počtu pivovarů. Pivovar Koníček patří k největším minipivovarům nejenom v Moravskoslezském kraji, ale i v celé České republice.

4.1.1 Historie Pivovaru Koníček s.r.o.

Pravděpodobnou kolébkou výroby piva je Mezopotámie a to již v sedmém tisíciletí př.n.l. Předpokládá se, že výroba piva byla objevena náhodou při zjištění, že v nádobě, kde bylo rozemleté obilí a do které vnikla voda, se zrodil příjemný nápoj s lehce omamným účinkem.

Pivovar Koníček však vznikl o mnoho století později. Nynější majitel pivovaru pan Mojmir Velký studoval školu v Havířově a v roce 2000 se vyučil v oboru sladovník – pivovarník. Tím získal praxi v pivovarnictví a nastoupil do známého pivovaru v Nošovicích, kde pracoval 5 let.

Jeho bratr roku 1999 založil a otevřel Hostinec U Koníčka. Pan Mojmir Velký si tehdy uvědomil, že by v Hostinci U Koníčka mělo být pivo vlastní. Nechal se inspirovat pivovarem v Hukvaldech a v pivovaru v Nošovicích dal výpověď. Vznik nového pivovaru se datuje od roku 2006. Při založení měl pivovar varnu o objemu 250 litrů a odbyt měl jen u svého bratra v Hostinci U Koníčka. Velmi rychle se o vzniku pivovaru dozvěděli lidé z vesnice, kteří si chtěli občas naplnit svůj soudek, a tehdy pivovaru vznikla nová klientela. Důležitým krokem pro rozvoj pivovaru bylo roku 2007 vyjmutí piva Radegast z nabídky bratrova hostince a tak v Hostinci U Koníčka měli už

jen pivo z „vlastního“ pivovaru. Doba, kdy o pivo tohoto pivovaru začaly mít zájem i jiné restaurace, hospody a další, patří k těm nejvýznamnějším. Z důvodu zvýšené poptávky byl pivovar nucen roku 2009 rozšířit varnu o 100 %, tedy na 500 litrů, dále došlo k navýšení spilek a ležáckých tanků. Pivo se tehdy začalo také zavážet osobním automobilem a točilo se do PET láhví.

Zájem o pivo stoupal a oblast prodeje se postupně rozšiřovala na Havířovsko, Frýdecko – Místeco, Těšínsko a Ostravsko. Vzhledem ke stále rostoucí poptávce po pivu se musel přijmout roku 2010 na místo vařiče první zaměstnanec, jelikož výroba piva souvisí také s distribucí, nákupem sladu, chmele, čerstvých kvasnic, PET láhví, uzávěrů, obalů či například medu, který je obsažen v některých pivech. Tehdy se toto vše zvládalo ve dvou lidech. Roku 2013 pivovar zakoupil na zakázku vyrobenou varnu. Tato varna byla vyrobena firmou Nerez Blučina s.r.o. a její objem činí 20 hl. Téhož roku byly pořízeny další spilky, tanky a kvůli rozšiřování musela být přistavena budova. Vařilo se na podstatně větší kapacitu. Proběhl nábor nových zaměstnanců a hledaly se nové restaurace a hospody, které by měly zájem o pivo vařené v pivovaru Koníček. V listopadu 2014 byla koupena nová linka na stáčení sudů a nová tzv. „láhvovna“, která má kapacitu okolo 300 láhví za hodinu.

4.1.2 Pivovar v roce 2015

Od roku 2014 se pivovar již nerozšiřoval. Pivovar vlastní rozvozové vozidlo, které zaváží pivo 4 dny v týdnu do 4 regionů. V současné době má pivovar 9 zaměstnanců a sestavují se plány na rozšíření o další spilky a ležácké tanky, které by měly být pořízeny v červnu roku 2015. Pivovar Koníček je účastníkem mnoha pivních slavností a do světa by se chtěl pivovar prosadit se svými láhvovými pivy. Pro získávání nových zákazníků pivovar využívá mnoho propagačních metod. Vlastní webové stránky či účet na sociální síti je již samozřejmostí, jako reklamu dále používá internetové bannery, billboardy či světelné reklamy. Mezi reklamní a propagační předměty, které slouží k podpoře prodeje díky logu pivovaru, se mohou zařadit pivní otvíráky, „podtácky“, mikiny, trička, kalendáře, džbánky či cyklodresy. Ač pivovar patří do kategorie minipivovarů, podporuje charitu ve Frýdku – Místku a pořádá zábavné akce. Mezi největší akci roku patří Koníčkův den, který se pořádá v den výročí založení pivovaru, tedy první víkend v červnu. Sejde se zde přes 2000 návštěvníků, kteří se zde mohou účastnit bohatého kulturního programu.

4.1.3 Ocenění

Pivovar Koníček získal řadu ocenění již od dob svého vzniku. Za zmínku stojí ocenění z Jarní ceny českých sládků v kategorii minipivovarů, kdy pivovar Koníček obsadil roku 2007 2. místo se 14° pivem Grošák, rok na to ve stejné kategorii a se stejným pivem získal 1. místo a s 11° pivem Ryzák roku 2009 obsadil znovu nejceněnější 1. místo. Roku 2015 se 14° pivem Grošák získal pivovar opět 1. místo.

Na nejvýznamnější pivní soutěži Pivní pečeť se dočkal pivovar Koníček řady ocenění. Roku 2011, 2012 a 2013 12° tmavý Vraník získal 2. místo a roku 2014 3. místo v kategorii tmavých ležáků. Roku 2015 skončilo na 2. místě pivo Ryzler v kategorii ochucených piv.

Ač tento pivovar patří do velikostní skupiny, kde je roční výstav piva maximálně 10 000 hl, dokáže v soutěžích konkurovat pivovarům, jejichž výstav je dokonce více než 200 krát větší.

4.2 Výroba piva

Výroba piva v pivovaru Koníček je zachycena v Obrázku 4.1, který je rozdělen na tři části.

Obrázek 4.1 Fotodokumentace z výroby

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Vše začíná ve varně, která je znázorněna na levé straně Obrázku 4.1, kde se pivo vaří klasickou dvourmutovou technologií. Výroba probíhá výhradně z českých surovin a to ze sladu, chmele, kvasnic a pramenité vody. Pro kvasnice se jezdí do Černé Hory v okrese Blansko, pro světově známý český chmel (poloraný žatecký červeňák) do společnosti Svoboda – Fraňková s.r.o. a každé pondělí pro slad do sladovny Moravamalt s.r.o. v městečku Brodek u Přerova.

Všechny piva jsou nefiltrovaná a nepasterizovaná. Jelikož jsou piva nepasterizována, kdy trvanlivost je pouze okolo 3 týdnů, mají plnou chuť a jsou bohaté na vitamíny.

Po uvaření piva ve varně se tzv. mladina zchladí na zákvasnou teplotu, což je 8°C a zakvasí se kvasnicemi typu H. Po tomto procesu probíhá hlavní kvašení ve spilce (kvasných kádích) po dobu 12 dnů.

Vzhled spilky zachycuje Obrázek 4.1 uprostřed. Dostatečně prokvašené pivo se poté stáčí do ležáckých tanků. Pivo dozrává v ležáckých sklepech, které zobrazuje Obrázek 4.1 vpravo, v tancích 5 týdnů při teplotě °C pod tlakem 0,5 baru. Po dozrání piva se čepuje přímo z ležáckých tanků až do výčepu.

4.3 Druhy piva

Tab. 4.1 znázorňuje rozdělení piv podle skupin a podskupin vyráběných pivovarem Koníček.

Tab. 4.1 Rozdělení piv podle skupin a podskupin vyráběných v pivovaru Koníček

Skupina	Podskupina	Spodně kvašená piva	Svrchně kvašená piva
Světlá	Ležák	Ryzák (11°)	Bělouš (12°)
		Vojkovjan (11°)	
		Čmelák (12°)	
	Speciální	Vánoční (13°)	
		Netopýr (14°)	
		Kladás (16°)	
	Extra speciální	Železník (18°)	
Polotmavá	Výčepní	Točák (10°)	
	Ležák	Husar (11°)	
	Speciální	Grošák (14°)	
		Sametová (17°)	
		Sršeň (14°)	
		Kouřové (13°)	
		Klusáček (13°)	
		Velikonoční (16°)	
	Ale		Hatatitla (14°)
	Extra speciální	Štědrok (24°)	
Tmavé	Ležák	Vraník (12°)	
	Speciální	Vosa (15°)	
	Porter	Mustang (18°)	

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Pivovar Koníček nabízí svým zákazníkům výběr z 21 druhů piv. Jak lze vidět v Tab. 4.1, pivovar nabízí jak spodně kvašená piva, tak i ovšem menší výběr z piv svrchně kvašených. Do základní skupiny podle barvy se řadí 4 skupiny piv a to piva světlá, polotmavá, tmavá a řezaná. Oproti základní skupině, která dělí piva podle barvy, podskupina se dělí podle extraktu původní mladiny před zakvašením (dále také „EPM“) v hmotnostních procentech, obsahu alkoholu či způsobu konečné úpravy. Do podskupin se tedy řadí 11 druhů piv a to: lehká (do 7 °P), výčepní (8 až 10 °P), ležáky (11 až 12 °P), speciální (13 °P a více), portery (18 °P a více), pšeničná,

kvasnicová, bylinná, nealkoholická, se sníženým obsahem alkoholu a se sníženým obsahem cukru.

Vzhledem k tomu, že se v této kapitole zabýváme převážně spotřební daní, je následující Tab. 4.2 zaměřena přímo na procenta extraktu původní mladiny různých druhů pív, který je stěžejní pro výpočet spotřební daně.

Tab. 4.2 Rozdělení pív podle extraktu původní mladiny (stupně Plato)

EPM	Druhy piva
10°	Točák
11°	Ryzák, Husar
12°	Vraník, Vojkovjan, Čmelák, Bělouš
13°	Klusáček, Vánoční, Kouřové
14°	Grošák, Netopýr, Sršeň, Hatatitla
15°	Vosa
16°	Kladás, Velikonoční
17°	Sametová
18°	Železník, Mustang
24°	Štědrok

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní úprava

Extrakt původní mladiny je hmotnostní koncentrace rozpuštěných látek v původní mladině, tedy mladině před počátkem hlavního kvašení. Podle extraktu původní mladiny jsou tedy seřazeny piva v Tab. 4.2 ve stupních Plato.

4.4 Výstav piva v roce 2014

Tab. 4.3 slouží ke znázornění výstavu piva pivovarem Koníček za rok 2014.

Tab. 4.3 Výstav piva pivovaru Koníček v roce 2014 (hl)

Měsíc	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	18°	24°	celkem
Leden		190	20	20	80				30		340
Únor		200		20	60				40		320
březen		220	20		80	40					360
duben		480	40		120		60				700
květen		540	40		100						680
červen		540	120		120						780
červenec		640	40		100						780
srpen		540	100		140						780
Září	20	418	40	60	60		60				658
Říjen		460	40		160	40					700
listopad		260	20		100			40			420
prosinec		320		60	100					40	520
Celkem	20	4808	480	160	1220	80	120	40	70	40	7038

Zdroj: pivovar Koníček s.r.o. + vlastní úprava

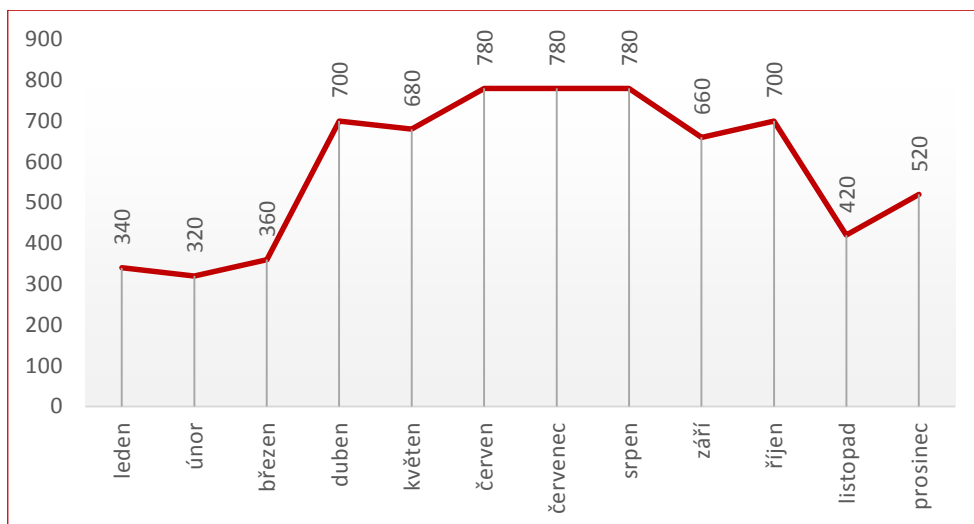
V kapitole 4.3 v Tab. 4.1 a Tab. 4.2 jsou znázorněna piva, která pivovar Koníček vyrábí. Je nutno ovšem poznamenat, že většina piv, podle Tab. 4.3, není vařena každý měsíc, ale jsou vyráběna ke zvláštním příležitostem.

Například pivo Husar je vyráběno ke příležitosti Svatomartinských husích hodů, pivo Vojkovjan na obecní slavnosti, pivo Sametová je vařeno k příležitosti státního svátku 17.11. a pivo Štědrok je vařeno v období Vánoc. V Tab. 4.3 je vykázán výstav všech piv v hektolitrech, která jsou vařena v pivovaru Koníček, za rok 2014.

Celkově největšího výstavu všech piv bylo dosaženo v měsících červen, červenec a srpen, kdy výstav činil 780 hl. Důvodem, proč je výstav piva v tomto období největší, je fakt, že v letních měsících dochází k největší konzumaci piv. Pivo je osvěžující nápoj, proto je konzumováno právě v letních měsících. Jelikož v zimních měsících se vysoká konzumace piva nepředpokládá, i v tomto případě je výstav piva nejmenší. Nejmenší výstav piva je právě v měsíci únoru, a to 320 hl. Ovšem období Vánoc zvedá zimní průměr ve výrobě piva.

K lepšímu přehledu a porozumění sezónnosti slouží následující Graf 4.1, který právě popisuje rozdíly v objemu výroby piva.

Graf 4.1 Výstav piva v roce 2014 (hl)

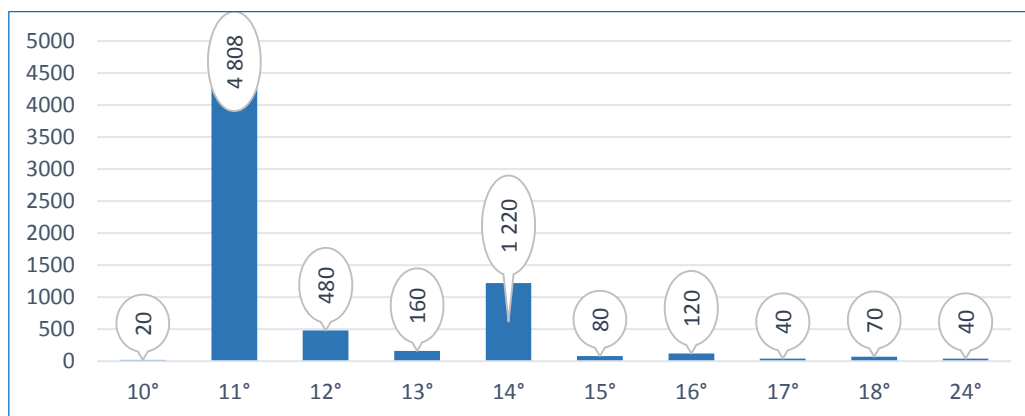

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 4.1 souvisí s Tab. 4.3 a popisuje výstav piva pivovarem Koníček v roce 2014 v hektolitrech. Nejvyššího výstavu dosáhl pivovar v červnu, červenci a srpnu, naopak nejnižší výstav byl v únoru. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou je 460 hl.

V následujícím Grafu 4.2 je zobrazeno vyrobené množství různých druhů piv (hl) podle extraktu původní mladiny v procentech za rok 2014.

Graf 4.2 Výstav piva podle hmotnostní koncentrace v hl za rok 2014

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Z Grafu 4.2 lze jednoduše vyčíst, že bylo vyrobeno nejvíce piva 11° a to 4810 hl, na druhé místo se řadí 14° pivo, kterého bylo vyrobeno 1220 hl a na třetím místě skončilo pivo 12° s výrobou 480 hl.

Naopak na posledních místech v množství vyrobeného piva skončily 17° a 24° piva a na posledním místě co se týče množství výroby, skončilo pivo 10°. Nelze ovšem říci, že by piva nebyla zákazníky oblíbená a z toho důvodu jich bylo vyrobeno takové množství. V této situaci se jedná o to, že když zhlédneme Tab. 4.2, zjistíme, že piva s extraktem původní mladiny 10°, 17° a 24° mají v každé kategorii pouze jednoho zástupce a vzhledem k tomu, že jsou vyráběny pouze k jedné příležitosti, která se koná jednou za rok, je výroba tohoto druhu piva omezená.

4.5 Spotřební daně

Podle § 9 zákona o SpD vzniká pivovaru Koníček povinnost přiznat a zaplatit daň v okamžiku uvedení vybraných výrobků do volného daňového oběhu na daňovém území České republiky.

Pivovar Koníček je podle § 82 zákona o SpD malým nezávislým pivovarem, protože splňuje všechny podmínky tohoto paragrafu. Jelikož výroba piva tohoto pivovaru nepřesáhne ročně 10 000 hl včetně, řadí se do kategorie, kdy je sazba daně nejmenší a to 16,00 Kč.

Výstav piva jednotlivých druhů hmotnostních koncentrací je znázorněn v Tab. 4.3, ze které budeme při výpočtech spotřebních daní vycházet.

Spotřební daň z piva se obecně vypočítá dle vzorce (4.1), který bude využíván pro následující výpočty stejně tak, jako vzorec (4.2), který slouží k výpočtu spotřební daně z půllitrového piva.

$$Daň = \text{procentní koncentrace} \cdot \text{množství piva (hl)} \cdot \text{sazba daně} \quad (4.1)$$

$$Daň \text{ z půllitrového piva} = \text{procentní koncentrace} \cdot \text{sazba daně} \div 100 \div 2 \quad (4.2)$$

Tab. 4.4 znázorňuje výši spotřební daně za rok 2014 a výši spotřební daně z jednoho půllitrového piva.

Tab. 4.4 Výše spotřební daně za rok 2014 a výše spotřební daně z 0,5l piva v Kč

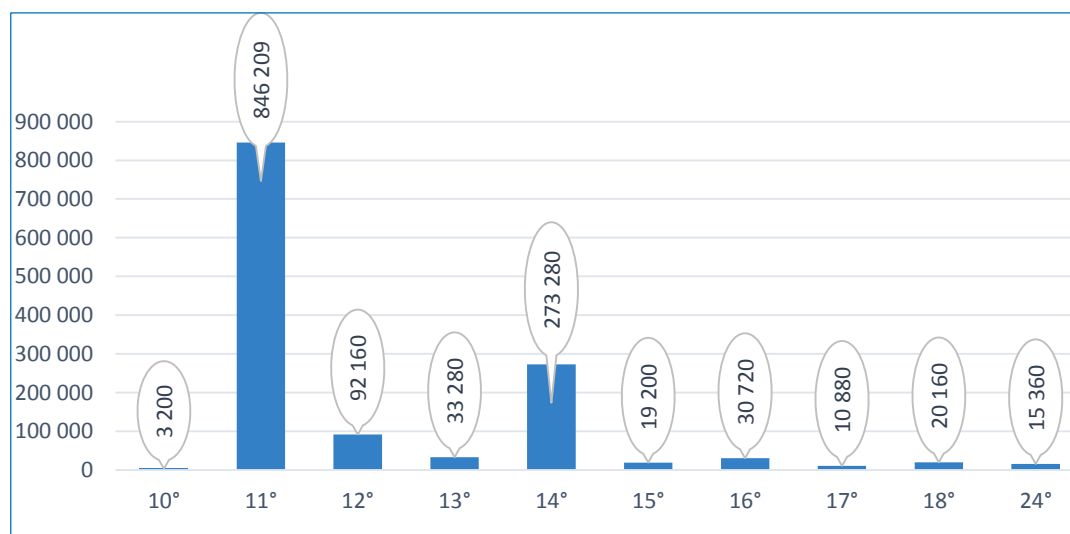
Hmotnostní koncentrace	10°	11°	12°	13°	14°
Výstav v roce 2014 (hl)	20	4808	480	160	1220
Spotřební daň	3200	846208	92160	3328	273280
Daň z půllitrového piva	0,8	0,88	0,96	1,04	1,12
Hmotnostní koncentrace	15°	16°	17°	18°	24°
Výstav v roce 2014 (hl)	80	120	40	70	40
Spotřební daň	19200	30720	10880	20160	15360
Daň z půllitrového piva	1,2	1,28	1,36	1,44	1,92

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní úprava

V Tab. 4.4 je použit vzorec 4.1 pro výpočet spotřební daně za rok 2014 pivovaru Koníček a vzorec 4.2 pro výpočet spotřební daně z jednoho půllitrového piva. Sazba daně při výpočtu rovnice 4.1 a 4.2 je stále stejná a to 16 Kč. Ve vzorci se mění procentní koncentrace a množství piva udáváno v hektolitrech. U půllitrového 14° piva je výše daně 1,12 Kč, což při ceně piva 30 Kč představuje 3,7 % z konečné ceny.

Graf 4.3 znázorňuje spotřební daň podle hmotnostní koncentrace v Kč za rok 2014.

Graf 4.3 Spotřební daň podle hmotnostní koncentrace v Kč za rok 2014

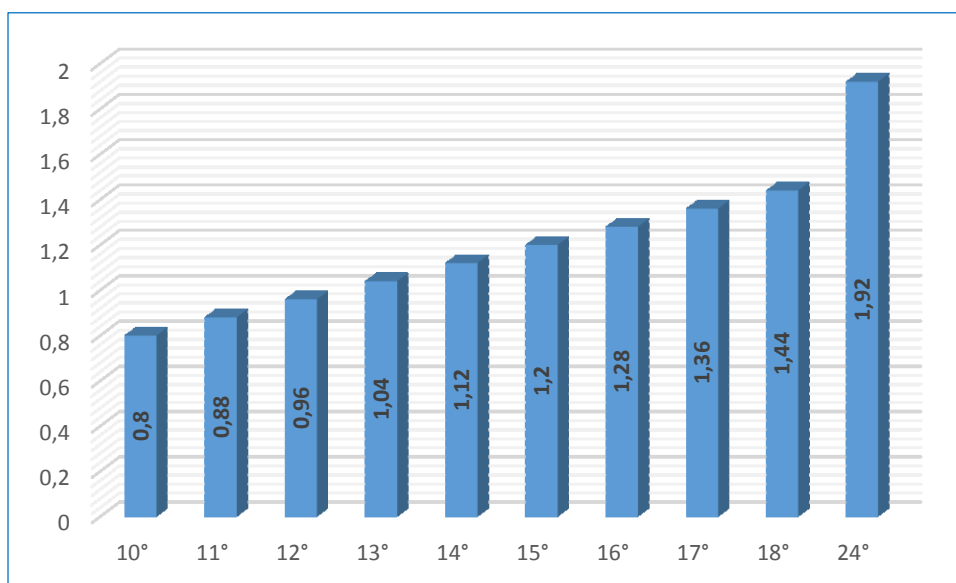

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Z Grafu 4.3 lze vyčíst, že výše spotřební daně podle hmotnostní koncentrace v Kč za rok 2014 závisí přímo úměrou na Grafu 4.2, tedy na vyrobeném množství různých druhů piva (hl) podle extraktu původní mladiny za rok 2014. Nejvíce by tedy odvedl pivovar Koníček s.r.o. za 11° piva Ryzák a Husar ve výši 846 209 Kč za rok 2014. Nejméně by bylo odvedeno pivovarem 10° piva Točák ve výši 3 200 Kč za rok 2014. Rozdíl mezi nejvyšší spotřební daní a nejnižší spotřební daní za rok 2014, tedy mezi spotřební daní z 10° a 11° piva, je 843 009 Kč.

Graf 4.4 znázorňuje spotřební daň z jednoho půllitrového piva podle hmotnostní koncentrace v Kč.

Graf 4.4 Spotřební daň z půllitrového piva podle hmotnostní koncentrace v Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Grafu 4.4 lze vyčíst, že výše spotřební daně roste přímo úměrně na hmotnostní koncentraci piva. Vzhledem k tomu, že pivovar Koníček má sazbu daně 16 Kč/hl, výše spotřební daně o každé jedno celé hmotnostní procento půllitrového piva vzroste o 0,08 Kč. V případě 10° piva je spotřební daň u jednoho půllitrového piva ve výši 0,8 Kč. Nejvyšší spotřební daň u jednoho půllitrového piva je samozřejmě u 24° piva a to 1,92 Kč. Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší spotřební daní z jednoho půllitrového piva je 1,12 Kč.

Tab. 4.5 zachycuje výši spotřební daně pivovaru Koníček v jednotlivých měsících roku 2014.

Tab. 4.5 Výše spotřební daně pivovaru Koníček v jednotlivých měsících roku 2014

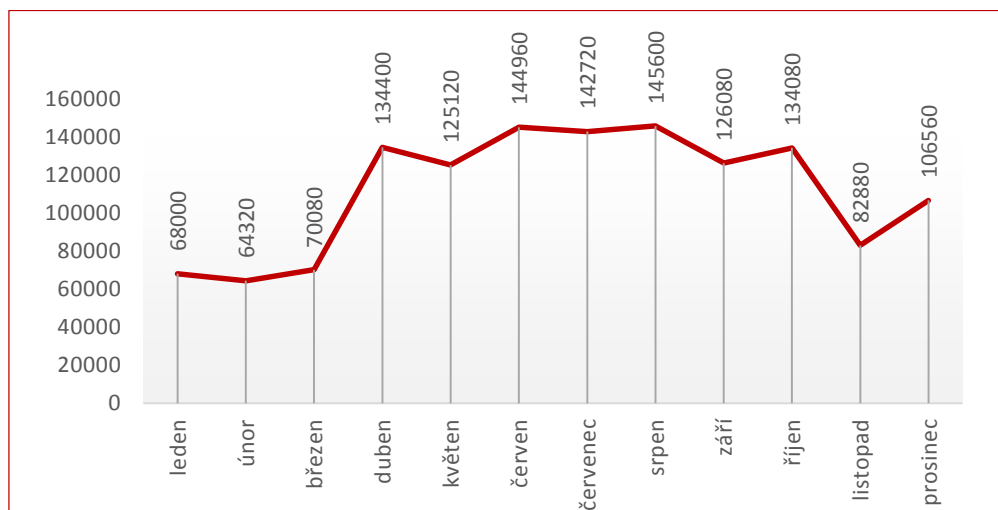
Měsíc	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	18°	24°	celkem
leden		33440	3840	4160	17920				8640		68000
únor		35200		4160	13440				11520		64320
březen		38720	3840		17920	9600					70080
duben		84480	7680		26880		15360				134400
květen		95040	7680		22400						125120
červen		95040	23040		26880						144960
červenec		112640	7680		22400						142720
srpen		95040	19200		31360						145600
září	3200	73568	7680	12480	13440		15360				125728
říjen		80961	7680		35840	9600					134081
listopad		45760	3840		22400			10880			82880
prosinec		56320		12480	22400					15360	106560
Celkem	3200	846209	92160	33280	273280	19200	30720	10880	20160	15360	1344449

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Z Tab. 4.5 lze vyčíst, že nejvyšší vypočítané spotřební daně, za rok 2014 v pivovaru Koníček, se dosahuje v měsících červen, červenec a srpen. Naopak nejnižší spotřební daně se dosahuje v měsících leden, únor a březen.

Graf 4.5 souvisí s Grafem 4.1, jelikož výstav piva je součástí při výpočtu výše spotřební daně. Graf 4.5 je sestaven na základě údajů o výši spotřební daně jednotlivých měsíců z Tab. 4.5.

Graf 4.5 Výše spotřební daně v jednotlivých měsících za rok 2014

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní úprava

Nejvyšší vypočítaná spotřební daň podle Grafu 4.5 byla v letním období a nejnižší naopak právě v zimních měsících kromě prosince, jelikož se výstav piva o vánočních svátcích zvýšil, tak i tím se zvýšila spotřební daň.

4.6 Vývoz do Polska a Slovenska

Pivovar Koníček s.r.o. vyváží své pivo od června roku 2014 každý měsíc i do zahraničních zemí, přesněji do Polska a Slovenska. Tuto skutečnost znázorňuje Tab. 4.6, která zachycuje vývoz jednotlivých piv z pivovaru Koníček v daných měsících roku 2014 v hektolitrech.

Tab. 4.6 Vývoz jednotlivých druhů piv do zahraničí (hl)

Měsíc	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	24°
červen		2,5	10,5		0,5				
červenec		27,5	6,5						
srpen		28,5	10,4		10				
září	4	24,7	2,1	3,5	2,7		1,2		
říjen		44,3	5,1		7,2	3,6			
listopad		48	16,8		5,4			1,5	
prosinec		37,4		4,6	3,6				1,5
Celkem	4	212,9	51,4	8,1	29,4	3,6	1,2	1,5	1,5

Zdroj: Pivovar Koníček s.r.o. + vlastní zpracování

Nejvíce bylo podle Tab. 4.6 do zahraničí vyvezeno 11° piva a naopak nejméně bylo vyvezeno 16° piva. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším vývozem je 21 170 litrů.

Pivovar Koníček s.r.o. je považován za daňový sklad a využívá systém EMCS viz. kapitola 3.2. Vývoz piv do těchto států probíhá v režimu podmíněného osvobození od daně. Plátcem spotřební daně z těchto piv je tedy odběratel z Polska nebo Slovenska. V Tab. 4.3 je zachycen výstav všech druhů piv pivovaru Koníček. K zjištění opravdové výše odvedené spotřební daně za rok 2014 pivovarem Koníček se musí vyjádřit rozdíl mezi výší vypočítané spotřební daně podle Tab. 4.5 a výší spotřební daně, která by byla zaplacená v případě, že by vyrobené pivo bylo prodané v České republice podle Tab. 4.7.

Tab. 4.7 Rozdíl vypočítaných spotřebních daní od odvedených spotřebních daní

Měsíc	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	24°
červen		440,0	2016,0		112,0				
červenec		4840,0	1248,0						
srpen		5016,0	1996,8		2240,0				
září	640,0	4347,2	403,2	728,0	604,8		307,2		
říjen		7796,8	979,2		1612,8	864,0			
listopad		8448,0	3225,6		1209,6			408,0	
prosinec		6582,4		956,8	806,4				576,0
Celkem	640,0	37470,4	9868,8	1684,8	6585,6	864,0	307,2	408,0	576,0
Celkem: 58404,8 Kč									

Zdroj: vlastní zpracování

V případě, že by pivovar Koníček prodal pivo, které bylo vyvezeno do zahraničí, v tuzemsku, jeho povinnost přiznat a zaplatit spotřební daň by se podle Tab. 4.7 zvýšila o 58 405 Kč.

$$\text{Odvedená spotřební daň za rok 2014} = 1\,344\,449 - 58\,404,8 = 1\,286\,044,2 \text{ Kč}$$

Skutečně odvedenou spotřební daň vyjadřuje Tab. 4.8. Jelikož je zdaňovací období pro spotřební daň z piva kalendářní měsíc, důležitý je sloupec celkem, který obsahuje částky za jednotlivé měsíce. Částky vyjádřené v tomto sloupci mohou sloužit k vyplnění daňových přiznání pro jednotlivé měsíce.

Tab. 4.8 Skutečně odvedená spotřební daň v jednotlivých měsících (Kč)

Měsíc	10°	11°	12°	13°	14°	15°	16°	17°	18°	24°	celkem
leden		33440	3840	4160	17920				8640		68000
únor		35200		4160	13440				11520		64320
březen		38720	3840		17920	9600					70080
duben		84480	7680		26880		15360				134400
květen		95040	7680		22400						125120
červen		94600	21024		26768						142392
červenec		107800	6432		22400						136632
srpen		90024	17203		29120						136347
září	2560	69221	7277	11752	12835		15053				118698
říjen		73164	6701		34227	8736					122828
listopad		37312	614		21190			10472			69588
prosinec		49738		11523	21594					14784	97639
Celkem	2560	808739	82291	31595	266694	18336	30413	10472	20160	14784	1286044

Zdroj: vlastní zpracování

Podle Tab. 4.8 je nejvyšší spotřební daň v roce 2014 odvedena pivovarem Koníček v měsíci červnu a nejnižší v únoru. Rozdíl mezi těmito hodnotami je 78 072 Kč.

4.7 Zpracování daňového přiznání za měsíc leden 2014

V následující kapitole bude názorně popsán výpočet daňového přiznání, které musel pivovar Koníček předložit samostatně za každou daň, jelikož jako plátcí mu vznikla povinnost daň přiznat a zaplatit. Daňové přiznání se musí předložit do 25. dne po skončení zdaňovacího období, ve kterém tato povinnost vznikla.

K názornému příkladu bude použit měsíc leden roku 2014. V Tab. 4.3 je zachyceno, že v lednu roku 2014 vyrobil pivovar Koníček 5 druhů pív a to piva 11°, 12°, 13°, 14° a 18°. Daňové přiznání se v našem případě bude muset předložit do 25. února 2014.

Na straně první plátce vypíše základní informace, viz příloha č. 3, jako například: pod jaký celní úřad plátce spadá, DIČ, zaškrtně, o jaké daňové přiznání jde, v našem případě řádné. Dále také, že jde o spotřební daň z piva, za zdaňovací období leden, rok 2014, název právnické osoby a její sídlo.

Na straně druhé, viz příloha č. 3, se v prvním oddíle vypíše informace jako je evidenční číslo a číslo průvodního dokladu pouze v případě, netýká-li se daňové povinnosti za zdaňovací období. Sloupec 2 označuje vybrané výrobky, v našem případě v každém z pěti řádků bude vypsáno číslo 220301, což znamená pivo pod kódem nomenklatury 2203 obsahující více jak 0,5 % alkoholu a výstav piva nepřesahuje 10 000 hl ročně. Do sloupce 3 se napíše měrná jednotka tedy hl. Do sloupce 4 se vepíše procenta extraktu původní mladiny zaokrouhlená na celá čísla a to v řádku 1 vypíše číslo 11, v řádku 2 číslo 12, atd. Množství vybraných výrobků se vepíše do sloupce 5, podle Tab. 4.3, a to v 1. řádku 190, v 2. řádku 20, atd. Výše vypočítané daně se vepíše do sloupce 6. Do 1. řádku 33 440, do 2. řádku 3 840, do 3. řádku 4 160, do 4. řádku 17 920 a do 5. řádku 8 640.

Ve druhém oddíle se vypíše celková daň ze sloupce 6, tedy 68 000. Nárok na vrácení daně se nevyplňuje. Ve třetím řádku druhého oddílu zjistíme, zda dojde k odvodu či vrácení daně a to tak, že od čísla v řádku 1 odečteme číslo z řádku 2. Když nám vyjde číslo kladné, dojde k odvodu daně a naopak, když nám vyjde číslo záporné, dojde k vrácení daně. V našem případě dojde k odvodu daně a to ve výši 68 000 Kč.

4.8 Vyhodnocení

Pivovar Koníček s.r.o. skoro každý rok rozšiřuje svůj majetek, potřebný k výrobě, jak o varny, ležácké tanky, spilky a další potřebné části výroby, tak o zaměstnance, aby došlo k většímu výstavu piva a tím byla uspokojena každým rokem narůstající poptávka po této komoditě. Zvyšování poptávky je docíleno nárůstem reklam, pořádáním zábavných akcí a především kvalitou piva, která je potvrzena řadou prestižních ocenění z pivovarských soutěží, jako je Pivní Pečeť či Jarní cena českých sládků.

Pivovar Koníček s.r.o., jak již bylo zmíněno, patří do kategorie minipivovarů, které mají roční výstav piva do 10 000 hl. I přesto roční příjem do státního rozpočtu není zanedbatelný. Nejvyšší výnosy pro pivovar Koníček a také příjmy do státního rozpočtu jsou dosahovány u 11° piva, které je spolu se 14° pivem vyráběno po celý

rok. Z deseti druhů pív podle extraktu původní mladiny více než 62 % z výše roční spotřební daně patří 11° pívu a 21 % z konečné roční spotřební daně patří 14° pívu.

Nejvyšší spotřební daň byla odvedena za měsíce červen (142 392 Kč), červenec (136 632 Kč) a srpen (136 347 Kč) v roce 2014 z důvodu, že v těchto měsících dosahoval pivovar Koníček největšího výstavu. Naopak nejnižší spotřební daň byla státu odvedena v roce 2014 v měsících lednu (68 000 Kč), únoru (64 320 Kč) a listopadu (69 588 Kč). Průměrná výše odvedené spotřební daně v roce 2014 je 107 170 Kč. Za rok 2014 odvedl pivovar státu 1 286 044 Kč na spotřebních daních.

V roce 2015 podle odhadu vývoje výstav piva dosáhne hranice 10 000 hl, čímž se řadí do kategorie se sazbou spotřební daně 16 Kč za hektolitr. Při překročení této hranice se pivovar Koníček dostane do velikostní skupiny do 50 000 hl včetně se sazbou daně 19,2 Kč za hektolitr. Kdyby byla výše roční spotřební daně v roce 2015 stejná jako v roce 2014 tedy 1 286 044 Kč, při sazbě spotřební daně 19,2 Kč za hektolitr by spotřební daň dosáhla částky 1 543 253 Kč. K této hodnotě se dojde tak, že částku 1 286 044 Kč vydělíme 16 Kč jakožto sazbou daně a poté vynásobíme zvýšenou sazbou daně 19,2 Kč. V tomto případě se neřeší výše ročního výstavu, i když je to předpoklad pro změnu sazby daně. Kdyby se pivovar Koníček zařadil do této velikostní skupiny, tak by v tomto případě byl nucen zaplatit státu o 257 209 Kč více a o stejnou částku by vzrostl příjem do státního rozpočtu, což by pro stát bylo přínosem.

Podle § 85 zákona o SpD se ke zlomkům procent, čímž se myslí desetinná místa, extraktu původní mladiny nepřihlíží, což má za následek to, že kdyby bylo vyrobeno 11,9° pivo, tak by se k výpočtu použilo pouze číslo 11, ač je toto pivo prezentováno při normálním zaokrouhlení jako 12°. Tento postup pro „snížení“ spotřební daně provádí nespočet pivovarů, avšak pivovar Koníček tento postup nezastává a tvrdí, že nejen proto jsou jiní než velké či ostatní pivovary. Pivovar Koníček tedy vyrábí pivo tak, že když vyrobí 12° pivo, tak i k výpočtu se použije číslo 12. Kdyby tento postup pivovar aplikoval, výše spotřební daně za rok 2014 by nebyla 1 286 044 Kč, ale 1 178 454 Kč. Tato částka se vypočte z Tab. 4.8, kdy jednotlivé výše spotřební daně, podle stupňovitosti piva, vydělíme danou stupňovitostí a vynásobíme stupňovitostí mínus jedna. Rozdíl mezi těmito hodnoty činí 107 590 Kč a o tuto částku by přišel za rok 2014 státní rozpočet na spotřebních daních. Vypočtenou částku by naopak pivovar ušetřil na spotřebních daních, avšak to, že tuto „výhodu“ zákona

pivovar nepoužívá a má o vypočtenou částku „vyšší“ spotřební daň, znamená, že je to pro pivovar cena za kvalitu či kvalitnější pivo.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vymezení spotřebních daní v pivovaru Koníček, spolu s vymezením spotřebních daní z hlediska teoretických aspektů a porovnání s ostatními zeměmi.

V druhé kapitole byly charakterizovány základní pojmy z hlediska spotřebních daní spolu s výpočty jednotlivých druhů těchto daní. Deskripci nynějších spotřebních daní předcházela historie vzniku daní ve světě i v České republice a zařazení spotřebních daní do daňové soustavy.

V úvodu třetí kapitoly byly zachyceny informace o pivě v Evropské unii, a to jeho produkce, spotřeba na obyvatele a dovoz a vývoz. Nejzajímavějšími fakty z této části kapitoly patří spotřeba piva na obyvatele, jelikož Česká republika je zemí s nejvyšší spotřebou a produkcí piva na obyvatele ze všech členských zemí EU. Největším producentem piva je ze států EU Německo, ovšem při srovnání produkce piva na obyvatele je Německo až na pátém místě a první místo obsadila Česká republika. Třetí kapitola byla především věnována komparaci vybraných členských zemí Evropské unie. Jednotlivé členské státy nebyly pro toto porovnání vybrány náhodně. Finsko je zemí s nejvyššími spotřebními daněmi v EU a naopak Bulharsko patří k zemím s nejnižšími spotřebními daněmi EU. Dalším vybraným státem bylo Rakousko a to z důvodu, že jeho spotřební daně sahají na střední příčky ve srovnání jednotlivých členských zemí EU. Česká republika, ve srovnání těchto států, se nejvíce přiblížila Rakousku.

Ve čtvrté kapitole byla zakomponovaná praktická část, která se týkala spotřební daně v pivovaru Koníček. Část kapitoly byla zaměřena na seznámení s pivovarem a zbylý úsek kapitoly se exaktně věnoval spotřebním daním pivovaru Koníček s.r.o. I když pivovar Koníček patří do velikostní kategorie s výstavem piva do 10 000 hl za rok, což představuje nejmenší velikostní skupinu, výše vypočtené spotřební daně nebyla zanedbatelná. Státnímu rozpočtu za rok 2014 přibýlo díky tomuto pivovaru na spotřebních daních 1 286 044 Kč.

Pro státní rozpočet by bylo příznivější, kdyby docházelo k vyššímu prodeji vícešupňových piv, neboť by do státního rozpočtu byly odvedeny mnohem vyšší spotřební daně. Pivovaru Koníček s.r.o. by naopak prospělo, kdyby se zvýšila poptávka po méně šupňových pivech, čímž by výše spotřební daně byla nižší.

Bakalářská práce by mohla být přínosem obzvláště pro čtenáře, kteří mají zájem o základní informace o pivovaru Koníček s.r.o. a pro ty, kteří chtějí získat základní údaje o spotřební dani z piva a dále o srovnání zemí EU v rámci spotřebních daní.

Seznam použité literatury

a) Odborné knihy

- [1] KAŇA, Radomír. *Evropská unie A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA Ekonomická fakulta, 2010. 162 s. ISBN 978-80-248-2202-0.
- [2] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- [3] NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. 336 s. ISBN 978-80-7478-626-6.
- [4] SVÁTKOVÁ, Slavomíra. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 468 s. ISBN 978-80-7357-443-7.
- [5] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0.
- [6] ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [7] ŠULC, Ivo. *Zákon o spotřebních daních s komentářem k 1. 4. 2010*. 3. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 408 s. ISBN 978-80-7263-608-2.
- [8] The Brewers of Europe. *Beer statistics 2014 edition*. Brussels: Marlies Van de Walle, 2014. 32 s. ISBN 978-2-9601382-3-8.

b) Elektronické dokumenty a ostatní

- [9] BUSINESSINFO. *Podnikání a daně ve Finsku*. [online]. Businessinfo [2.3.2015]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/podnikani-a-dane-ve-finsku-22888.html>
- [10] CELNÍ SPRÁVA. *EMCS DM Klient Uživatelská příručka*. [online]. Celní správa [15.1.2015]. Dostupné z: http://www.celnisprava.cz/cz/dane/spd-system-emcs/Info_EMCS/EMCS_DM.pdf
- [11] CELNÍ SPRÁVA. *SPD systém EMCS*. [online]. Celní správa [5.3.2015]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/spd-system-emcs/Stranky/default.aspx>
- [12] EUROPEAN COMMISSION. *Excise duty rates* [online]. EC [5.3.2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/alcoholic_beverages/rates/index_en.htm

- [13]EVROPSKÁ UNIE. *Finsko*. [online]. EU [15.3.2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/finland/index_cs.htm
- [14]EVROPSKÁ UNIE. *Bulharsko*. [online]. EU [16.3.2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/bulgaria/index_cs.htm
- [15]EVROPSKÁ UNIE. *Rakousko*. [online]. EU [19.3.2015]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/austria/index_cs.htm
- [16]U MEDVÍDKŮ. *X-BEER 33*. [online]. U Medvídků [27.2.2015]. Dostupné z: <http://www.umedvidku.cz/index.php/cs/pivovar/x-beer-33>
- [17]Zákon č. 353 ze dne 26. září 2003 o spotřebních daních. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 118, s. 5730-5788. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=353/2003&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy ISSN 1211-1244
- [18]Zákon č. 235 ze dne 23. dubna 2004 o dani z přidané hodnoty. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1998, částka 78, s. 235 - 238. Dostupný také z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=235/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy ISSN 1211-1244

Seznam zkratek

°P	Stupně Plato
AAD	Papírové průvodní doklady (Accompanying Administrative Document)
DPH	Daň z přidané hodnoty
e-AD	Elektronické průvodní doklady (Electronic Submission of the Administrative Document)
EEC	Evropské hospodářské společenství (European Economic Community)
EMCS	Elektronický systém pro přepravu a sledování výrobků (Excise Movement and Control System)
EPM	Extrakt původní mladiny
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
PC	Prodejní cena
Pivovar Koníček	Pivovar Koníček s.r.o.
SD	Spotřební daň
zákon o SpD	Zákon o spotřebních daních

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7.5.2015

.....
Petra Havlíčková

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Dovoz a vývoz členských zemí EU za rok 2013 v 1 000 hl
- Příloha č. 2: Rozdílnost při výpočtu spotřební daně z piva u členských zemí EU
- Příloha č. 3: Přiznání ke spotřební dani z piva za leden 2014